

PHOENIX INSOLVENCY REVIEW

PHOENIX

REVISTA DE
INSOLVENȚĂ

NR. **91**

IANUARIE-MARTIE 2025

APARIȚIE
TRIMESTRIALĂ

Magdalena Dietrich

**Aspecte procesuale extrase din practica
recentă a Curții de Apel Timișoara
în materia insolvenței**

Marcela Comșa

Insolvența cu elemente de extraneitate – studiu de caz

Vlad Moncea

**Analiza compatibilității instituției conexării
contestărilor la tabelul preliminar – un remediu
procedural util finalizării perioadei de observație**

Andrei Orbeciu

**Afectarea unui echilibru: tratamentul victimelor
infracțiunii în concursualismul
procedurii de insolvență**

EDITATĂ DE UNIUNEA NAȚIONALĂ
A PRACTICIENILOR ÎN INSOLVENȚĂ DIN ROMÂNIA

UNIVERSUL
JURIDIC

PHOENIX 91

REVISTA DE INSOLVENȚĂ

IANUARIE-MARTIE 2025

EDITORIAL

- 3 **Cuvântul președintelui**

RUBRICA MAGISTRATULUI

- 5 Magdalena Dietrich
Aspecte procesuale extrase din practica recentă a Curții de Apel Timișoara în materia insolvenței
- 10 Marcela Comșa
Insolvența cu elemente de extraneitate – studiu de caz

RUBRICA PRACTICIANULUI

- 15 Vlad Moncea
Analiza compatibilității instituției conexării contestațiilor la tabelul preliminar – un remediu procedural util finalizării perioadei de observație

RUBRICA ANALISTULUI

- 20 Andrei Orbeciu
Afectarea unui echilibru: tratamentul victimelor infracțiunii în concursualismul procedurii de insolvență

PHOENIX 91

REVISTA DE INSOLVENȚĂ
IANUARIE-MARTIE 2025

Cuvântul președintelui

Insolvența în vremuri incerte – necesitatea unui sistem unitar și eficient

Într-un context marcat de volatilitate economică, tensiuni geopolitice și provocări sociale tot mai accentuate, mecanismele de insolvență devin un pilon esențial pentru stabilitatea mediului de afaceri. Cu toate acestea, realitatea arată diferențe semnificative la nivel național în ceea ce privește durata și eficiența procedurilor. În timp ce unele instanțe specializate gestionează rapid dosarele, altele se confruntă cu blocaje cauzate de întârzieri în evaluarea activelor, licitații repetate și opoziția creditorilor majoritari la ajustarea prețurilor. Un raport recent al Băncii Mondiale, elaborat cu participarea practicienilor în insolvență, subliniază necesitatea simplificării și eficientizării acestor proceduri.

Lichidarea bunurilor rămâne etapa cea mai dificilă, afectată de procese administrative greoaie și de lipsa unor mecanisme clare de accelerare. În unele orașe, costurile sunt considerabil mai mari, iar reorganizarea rămâne, de cele mai multe ori, o soluție teoretică, greu aplicabilă în practică.

Sunt necesare uniformizarea și optimizarea proceselor la nivel național. Digitalizarea, specializarea instanțelor și clarificarea mecanismelor de lichidare pot contribui la reducerea discrepanțelor regionale și la crearea unui sistem de insolvență mai echitabil, mai eficient și mai bine adaptat realităților economice actuale.

Toate acestea sunt teme pentru viitorul profesiei de practician în insolvență și ne arată că mai avem încă multe de făcut.

Noutățile profesiei

UNPIR a analizat și a adoptat măsuri importante privind reglementările legate de prevenirea și combaterea spălării banilor, obligațiile fiscale ale practicienilor în insolvență și actualizările necesare în domeniul contabilității și clasificării activităților economice.

În ceea ce privește solicitarea Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor (ONPCSB) referitoare la stadiul realizării Raportului de evaluare sectorială a riscurilor de spălare a banilor în domeniul insolvenței, a fost

NIC BĂLAN
Președintele UNPIR

desemnată o echipă de lucru responsabilă de elaborarea acestuia. De asemenea, a fost transmis un răspuns către ONPCSB și a fost emisă o circulară către filiale, prin care se solicită includerea unor teme privind combaterea spălării banilor în cadrul programelor de pregătire profesională.

În relația cu Ministerul Finanțelor, UNPIR și-a reafirmat disponibilitatea de a colabora în vederea eventualei modificări a legislației insolvenței. Totodată, s-a revenit cu o solicitare către ANAF pentru actualizarea Ordinului nr. 1443/2019, astfel încât acesta să includă noile standarde de cost, cu referire la suma de 10.000 lei.

În plan fiscal, a fost analizată obligația practicienilor în insolvență de a înrola debitorii în Spațiul Privat Virtual (SPV), iar în acest sens a fost elaborat un răspuns clarificator adresat Administrației Județene a Finanțelor Publice Bacău.

Pentru asigurarea unei înregistrări unitare a formelor de organizare și a filialelor UNPIR, a fost actualizată Decizia nr. 2/2008, prin introducerea codurilor CAEN revizuite. Astfel, pentru formele de organizare se va utiliza codul CAEN 7020 (activități de consultanță pentru afaceri și management), iar pentru filialele UNPIR, codul CAEN 9412 (activități ale organizațiilor profesionale).

În ceea ce privește **evenimentele profesiei**, agenda pentru acest an include o serie de conferințe regionale, organizate în parteneriat cu Institutul Național al Magistraturii (INM). Aceste întâlniri reprezintă oportunități esențiale de schimb de experiență și actualizare a cunoștințelor în domeniul insolvenței, reunind specialiști din întreaga țară.

Calendarul evenimentelor include Conferința Regională de Insolvență de la Oradea, programată pentru data de 21 martie, Conferința Regională de Insolvență de la Constanța, programată pentru finalul lunii mai, urmată de Conferința Națională de Insolvență, care va avea loc la București la jumătatea lunii iunie. În toamnă, seria conferințelor regionale continuă la Iași, în octombrie, și la Cluj, în noiembrie.

Prin aceste evenimente, profesia își reafirmă angajamentul pentru dezvoltarea continuă și consolidarea bunelor practici, într-un cadru de dezbatere constructivă între practicieni, magistrați și alți specialiști ai domeniului.

În ediția curentă

În prima ediție a revistei Phoenix din acest an, profesioniști ai dreptului și practicieni în insolvență explorează subiecte de interes major, de la aspecte procesuale și jurisdicționale până la soluții practice pentru optimizarea procedurilor specifice.

În cadrul **Rubricii Magistratului**, judecătorul Magdalena Dietrich, de la Curtea de Apel Timișoara, prezintă o sinteză de jurisprudență privind cererile de intervenție în cadrul proceselor din materia insolvenței. Articolul analizează compatibilitatea dintre dispozițiile generale ale Codului de procedură civilă și normele speciale ale Legii nr. 85/2014, atunci când sunt formulate cereri de intervenție de către terți. Prin exemple concrete, autoarea oferă o perspectivă clară asupra modului în care instanțele interpretează și aplică aceste dispoziții în practică, în special în litigiile ce vizează măsurile administratorului special, anularea actelor frauduloase sau contestațiile împotriva deciziilor lichidatorului judiciar.

Tot în această rubrică, dr. Marcela Comșa, fost judecător al Curții de Apel Brașov și formator INM, abordează un subiect din ce în ce mai frecvent întâlnit în practică – insolvența cu elemente de extraneitate. Globalizarea afacerilor a condus la situații complexe, în care trebuie stabilită competența jurisdicțională în cazul procedurilor transfrontaliere. Articolul analizează criteriile pe care instanțele din România le utilizează pentru a decide aplicabilitatea Regulamentului (UE) nr. 2015/848 sau a dispozițiilor Legii nr. 85/2014, precum și implicațiile acestor alegeri asupra derulării

procedurii. Prin două studii de caz, autoarea oferă exemple concrete privind modul în care este determinat centrul principalelor interese ale debitorului și cum influențează această localizare desfășurarea procedurilor de insolvență.

În **Rubrica Practicianului**, avocatul și practicianul în insolvență Vlad Moncea ne oferă o analiză a unui instrument procedural important – conexarea contestațiilor la tabelul preliminar. Plecând de la provocarea respectării termenului de 12 luni pentru perioada de observație, autorul examinează soluțiile pe care judecătorul-sindic le are la dispoziție pentru a accelera finalizarea acestei etape. Printr-o argumentație bine fundamentată, articolul explorează avantajele și constrângerile aplicative ale judecării contestațiilor într-o singură sentință și ale înscrierii provizorii a creanțelor contestate. Această analiză oferă practicienilor o mai bună înțelegere a posibilităților de optimizare a procedurii, având în vedere atât dispozițiile legii insolvenței, cât și regulile dreptului procesual comun.

În **Rubrica Analistului**, avocatul Andrei Orbeciu tratează un subiect mai puțin abordat, dar cu implicații semnificative – tratamentul victimelor infracțiunilor în procedura insolvenței. Articolul explorează interacțiunea complexă dintre norma penală, legislația insolvenței și dreptul procedural fiscal în cazurile în care un debitor condamnat într-un dosar penal se află în insolvență. Autorul analizează impactul măsurilor de confiscare specială și al obligațiilor de reparare a prejudiciului asupra concursualismului specific procedurii de insolvență. Se evidențiază riscul ca, în lipsa unui echilibru just între aceste norme, creditorii privați să fie dezavantajați în raport cu creditorii bugetari, deși ambii au fost prejudiciați de acțiunile debitorului. Printr-o analiză detaliată, articolul ridică întrebări esențiale privind protecția drepturilor creditorilor în astfel de situații și posibilele soluții legislative pentru remedierea dezechilibrelor existente.

Această ediție a revistei *Phoenix* reflectă preocupările actuale ale profesiei și oferă o perspectivă complexă asupra unor probleme fundamentale din domeniul insolvenței. Prin diversitatea temelor abordate și rigoarea analizelor, articolele reunite în acest număr contribuie la consolidarea cunoștințelor profesioniștilor și la identificarea unor soluții eficiente pentru provocările întâmpinate în practică.

Lectură plăcută!

SINTEZĂ DE JURISPRUDENȚĂ A CURȚII DE APEL TIMIȘOARA ÎN MATERIA INSOLVENȚEI VIZÂND UNELE ASPECTE PROCESUALE PRIVIND CERERILE DE INTERVENȚIE ÎN PROCES/LA JUDECATĂ

CASE LAW SUMMARY OF THE TIMIȘOARA COURT OF APPEAL IN INSOLVENCY MATTERS REGARDING CERTAIN PROCEDURAL ASPECTS CONCERNING APPLICATIONS FOR INTERVENTION IN THE PROCEEDINGS/HEARING

ABSTRACT

The article examines, from the perspective of admissibility, applications for intervention, whether ancillary or principal, submitted within actions based on the provisions of the insolvency law. Specifically, it aims to assess the compatibility between the general legal provisions established by the Code of Civil Procedure and the special provisions of Law No. 85/2014 on insolvency prevention and insolvency proceedings (hereinafter referred to as the "Insolvency Law") when applications for intervention are filed by persons other than those directly involved in disputes based on the special insolvency law. This analysis focuses on cases concerning objections filed by the special administrator, requests for the annulment of fraudulent acts or transactions carried out by the debtor to the detriment of creditors' rights, or objections against measures ordered by the judicial liquidator.

Judecător
MAGDALENA DIETRICH
Curtea de Apel Timișoara

KEYWORDS: insolvency • admissibility • principal intervention application • ancillary intervention application • compatibility with insolvency law

1. Admisibilitatea¹ cererii de intervenție principală formulată cu depășirea termenului legal de contestație

Obiectul cauzei din care derivă problema de drept procesual analizată constă într-o contestație formulată de administratorul special al debitoarei împotriva anunțului privind depunerea raportului de evaluare, publicat de practicianul în insolvență în Buletinul Procedurilor de Insolvență, prin care s-a solicitat instanței reevaluarea bunurilor imobile identificate în patrimoniul debitoarei, cererea fiind întemeiată pe dispozițiile art. 62 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței. Textul normativ

care reglementează dreptul administratorului judiciar și al creditorilor de a formula obiecțiuni împotriva rapoartelor de evaluare întocmite în cauză, în termen de maximum 5 zile de la publicarea în BPI privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență a unui anunț cu privire la depunerea raportului de evaluare la dosarul cauzei.

Făcând trimitere la aceste prevederi legale, judecătorul-sindic a reținut lipsa calității procesuale active a administratorului special al debitoarei.

În cauză au formulat cerere de intervenție principală două creditoare, cereri prin care au contestat, la rândul lor, raportul de evaluare întocmit în procedura insolvenței debitoarei,

solicitând reevaluarea imobilelor din patrimoniul acesteia, cererea lor fiind întemeiată în drept pe dispozițiile art. 61 alin. (2) C. pr. civ.

Judecătorului-sindic a apreciat că cererile de intervenție principală formulate de creditoare sunt inadmisibile, reținând că, în privința creditorilor, Legea insolvenței reglementează expres mijlocul procedural de care să uzeze, și anume cel prevăzut de art. 62 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 (formularea de obiecțiuni împotriva rapoartelor de evaluare), iar, în cauză, cele două creditoare au formulat cererile de intervenție, eludând, de fapt, termenul de 5 zile în care puteau formula obiecțiuni, termen pe care l-au pierdut.

De asemenea, judecătorul de primă instanță a reținut că Legea insolvenței este o lege specială în raport de Codul de procedură civilă, cu ale cărui dispoziții se completează numai în măsura compatibilității, astfel cum dispune art. 342 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 („Dispozițiile prezentei legi se completează, în măsura în care nu contravin, cu cele ale Codului de procedură civilă și ale Codului civil”). Astfel, cum Legea insolvenței reglementează un termen special în care se pot formula obiecțiunile la raportul de evaluare, este inadmisibil să se uzeze de un alt mijloc procedural și de un alt termen, prevăzute de legea generală.

Contestând soluția adoptată de prima instanță, susținerile petentelor creditoare din apel au fost în sensul că cererile de intervenție au fost întemeiate pe prevederile art. 61 C. pr. civ., articol conform căruia „oricine are interes poate interveni într-un proces care se judecă între părțile originare” și, în calitate de creditori în procedura de insolvență a debitoarei, aveau un interes legitim în cauza dedusă judecătii.

Referitor la argumentul judecătorului-sindic, în sensul că art. 62 alin. (1) al Legii insolvenței prevede posibilitatea contestării raportului de evaluare, prin formularea de obiecțiuni în termen de 5 zile de la publicarea în BPI a anunțului privind depunerea acestui raport la dosarul cauzei, de către creditorii debitoarei, s-a considerat că a fost ignorat faptul că procedura de insolvență este o procedură specială care se completează cu normele generale ale Codului de procedură civilă.

De asemenea, s-a apreciat că nici Legea insolvenței, nici Codul de procedură civilă nu instituie decăderea creditorilor din dreptul de a-și urmări interesul, doar pentru că nu au atacat direct, în nume propriu, actul contestat (anunț/raport de evaluare), alegând calea intervenției, întrucât legea nu interzice în mod expres, iar o asemenea interdicție ar fi o adăugare la lege, creditorii fiind îndreptățiți să formuleze cereri de intervenție.

În plus, petentele creditoare au mai arătat că Legea insolvenței instituie o procedură concursuală, unde interesele creditorilor sunt urmărite în mod egalitar, iar acestea dețin calitatea de creditori, urmărind interesul aceleiași categorii a creditorilor chirografari.

În opinia petentelor creditoare, doar în ipoteza în care ar fi apelat deja la calea formulării de obiecțiuni față de raportul de

evaluare și ar fi pierdut în instanță, acest aspect le-ar fi fost obstaculat, prin intermediul instituției autorității lucrului judecat, dreptul de a mai accede la împlinirea acestui drept pe calea altui proces declanșat de o altă parte, în care să intervină. Însă, de vreme ce nu au apelat la dreptul de a formula obiecțiuni față de raportul de evaluare, creditoarele nu pot fi decăzute din dreptul de formulare a unei cereri de intervenție pentru că nu ar fi atacat în nume propriu, direct, cu obiecțiuni, raportul de evaluare, în măsura în care au apreciat că și drepturile lor sunt vătămate în cauză, urmărind un interes propriu.

Poziția procesuală a lichidatorului judiciar al debitoarei a fost în sensul inadmisibilității cererilor de intervenție principală, având în vedere că, în calitatea lor de creditori, apelantele aveau dreptul să uzeze de procedura prevăzută de art. 62 alin. (1) din Legea nr. 85/2014.

Contrar susținerilor creditorilor, practicianul în insolvență a învederat faptul că Legea nr. 85/2014 este o lege specială, ale cărei dispoziții se aplică cu prioritate, conform principiului de drept „norma specială derogă de la norma generală”; astfel cum a reținut și judecătorul-sindic, prevederile acesteia completându-se cu cele ale Codului de procedură civilă doar în măsura compatibilității, aspect care reiese din interpretarea dispozițiilor art. 342 alin. (1) din Legea insolvenței.

În calea de atac, Curtea de Apel Timișoara a confirmat soluția primei instanțe, apreciind că, pe calea cererii de intervenție principală, creditoarele au urmărit să eludeze termenul de 5 zile de la data publicării în Buletinul Procedurilor de Insolvență a anunțului privind depunerea raportului de evaluare.

În egală măsură, nu a fost primită nici susținerea intervenientelor, în sensul că termenul de exercitare a contestației este incident numai atunci când raportul de evaluare este contestat pe cale principală, nu și

atunci când intervin în procesul declanșat de un alt participant la procedură, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 62 alin. (1) C. pr. civ., intervenția principală trebuie să îndeplinească toate condițiile de exercitare instituite pentru cererea de chemare în judecată.

Or, dacă în privința cererii de chemare în judecată a intervenit sancțiunea decăderii, ca urmare a împlinirii termenului instituit pentru exercitarea acesteia, nu se poate susține cu temei că, într-un alt proces (inapt, de altfel, să determine finalitatea urmărită de interveniente, ca urmare a lipsei calității procesuale active a titularului cererii), intervenientul nu mai este ținut de termenul de exercitare a acțiunii.

Acceptând susținerile intervenientelor, s-ar ajunge la situația în care, prin intermediul unui prepus (fără calitate procesuală), să se constituie premisele formulării unei cereri de intervenție principală (ca urmare a declanșării de către respectivul prepus a unui proces *pendinte* în care, apoi, să se formuleze cererea de intervenție principală), ocolindu-se sancțiunea decăderii – ceea ce nu poate fi primit.

În calea de atac, Curtea de Apel Timișoara a confirmat soluția primei instanțe, apreciind că, pe calea cererii de intervenție principală, creditoarele au urmărit să eludeze termenul de 5 zile de la data publicării în Buletinul Procedurilor de Insolvență a anunțului privind depunerea raportului de evaluare.

2. Tot în jurisprudența Curții de Apel Timișoara² s-a analizat admisibilitatea unei cereri de intervenție accesorie în procedura anulării actelor sau operațiunilor frauduloase ale debitorului în dauna drepturilor creditorilor

Obiectul dosarului în care s-a identificat problema de drept analizată în cele ce succed a constat într-o acțiune formulată de administratorul judiciar al debitoarei de anulare a unei vânzări apreciate ca fiind frauduloasă, întemeiată pe dispozițiile art. 79 din Legea nr. 85/2006 (având corespondență în art. 117-118 din Legea nr. 85/2014), a unui utilaj agricol încheiat între debitoare și o altă societate, respectiv restabilirea situației anterioare încheierii contractului de vânzare-cumpărare și obligarea cumpărătoarei la restituirea bunurilor vândute în stare bună de funcționare și, în subsidiar, obligarea cumpărătorului la plata către debitoare a contravalorii bunurilor transferate în urma vânzării și echivalentul prejudiciului cauzat ca urmare a acestei vânzări.

În cauză, a fost formulată de către un alt creditor o cerere de intervenție accesorie în favoarea practicianului în insolvență, prin care s-a arătat că interesul său în cadrul procedurii insolvenței este de a-și mări șansele de recuperare a creanțelor deținute față de debitoare, prin readucerea în patrimoniul acesteia a bunurilor înstrăinate abuziv, soluția ce urmează a se da în cauză putând influența suma pe care o va recupera.

În primă instanță, judecătorul-sindic a respins cererea de intervenție accesorie în interesul reclamantului ca fiind inadmisibilă și incompatibilă cu procedura insolvenței. Făcând trimitere la dispozițiile art. 7 alin. (2) și art. 80 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, Tribunalul a apreciat că, în procedurile contencioase reglementate de Legea insolvenței, vor fi citate doar persoanele ale căror drepturi sau interese sunt supuse spre soluționare judecătoarei-sindic, în condiții de contradictorialitate, iar legea, prin textele amintite, prevede explicit și neechivoc cine are calitate procesuală activă în acțiunea în anulare, și anume: practicianul în insolvență și comitetul creditorilor. Deci, creditorii pot promova și susține o astfel de acțiune doar reprezentați de comitetul creditorilor, și nu în mod individual.

A accepta, pe baza interesului general pe care îl au toți creditorii, admisibilitatea intervenției individuale înseamnă, în opinia judecătoarei-sindic, a conferi calitate activă și altor persoane, în afară de cele prevăzute expres de lege, ceea ce lipsește de conținut reglementările privind citarea în procedurile contencioase.

Pe de altă parte, întrucât, potrivit art. 65 alin. (2) C. pr. civ., intervenientul poate propune probe până la primul termen de judecată după admiterea în principiu, în cazul posibil al intervenției solicitate succesiv de mai mulți creditori, pe baza interesului lor general în procedură, soluționarea dosarului asociat ar suferi mari întârzieri.

De asemenea, s-a apreciat că noua lege a insolvenței a prevăzut dispoziții speciale în privința modului de soluționare

a cererilor de deschidere a procedurii, în situația existenței unor cereri multiple, tocmai pentru evitarea cererilor de intervenție și a inconvenientelor provocate de acestea.

În cauză, persoana interesată a declanșat calea de atac a apelului, astfel că, în susținerea cererii de apel formulate, intervenienta a învederat, sub aspectul interesului, că este creditoare a debitoarei, fiind înscrisă în tabelul definitiv al creanțelor împotriva averii debitoarei, cu o creanță considerabilă. Aceasta a considerat că, prin cererea de intervenție, își mărește șansele de recuperare a creanței înregistrate la masa credală, prin readucerea în patrimoniul debitoarei a bunurilor înstrăinate abuziv.

Sub aspectul compatibilității cererii de intervenție cu procedura prevăzută de Legea nr. 85/2006, apelanta-intervenientă a arătat că, potrivit art. 149 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 [având corespondență în art. 342 alin. (1) din Legea nr. 85/2014], dispozițiile legii speciale se completează cu prevederile Codului de procedură civilă, în măsura compatibilității. Or, nu există, în opinia intervenientei, dispoziții legale din Legea nr. 85/2006 care să facă incompatibilă cererea de intervenție cu procedura insolvenței. În acest sens, aceasta a învederat că dispozițiile procesual-civile prevăd că oricine are interes poate interveni într-un proces care se judecă între părțile originare, interesul său fiind unul evident și în concordanță cu scopul procedurii insolvenței – care, potrivit art. 2 din Legea nr. 85/2006, este acoperirea pasivului debitorului aflat în insolvență (art. 2 din Legea nr. 85/2014 stabilind că: „Scopul prezentei legi este instituirea unor proceduri de prevenire a insolvenței la care pot recurge debitorii aflați în dificultate și, respectiv, a unor proceduri colective de insolvență pentru acoperirea pasivului debitorului, în cadrul cărora debitorul beneficiază, atunci când este posibil, de șansa de redresare a activității sale”).

Referitor la argumentul contrar – potrivit căruia administratorul judiciar ar acționa în cererile de anulare a actelor frauduloase ca reprezentant al creditorilor – s-a arătat că o astfel de susținere nu poate fi primită, pentru că, în realitate, administratorul judiciar acționează ca organ care aplică procedura.

De asemenea, s-a apreciat că cererea de intervenție accesorie este admisibilă, în principiu, în orice materie, cu excepția cererilor cu caracter personal, iar o soluție de natura celei pronunțate de prima instanță ar pune creditorul, care are un drept de creanță, în imposibilitatea de a interveni și de a formula apărări într-un proces a cărui soluție ar putea influența direct șansele de realizare a dreptului său.

Apelul declarat de intervenientă a fost apreciat ca fiind fondat, sens în care s-a dispus schimbarea încheierii apelate, în sensul că s-a admis în principiu cererea de intervenție în interesul administratorului special al debitoarei și cauza a fost trimisă la judecătorul-sindic pentru continuarea judecății.

Instanța de apel a considerat că, pentru a determina aplicabilitatea în procedura insolvenței a dispozițiilor de drept comun instituite prin Codul de procedură civilă, judecătorul cauzei este chemat să facă un examen al compatibilității celor

Referitor la argumentul contrar – potrivit căruia administratorul judiciar ar acționa în cererile de anulare a actelor frauduloase ca reprezentant al creditorilor – s-a arătat că o astfel de susținere nu poate fi primită, pentru că, în realitate, administratorul judiciar acționează ca organ care aplică procedura.

două categorii de norme (art. 149 din Legea nr. 85/2006 – „Dispozițiile prezentei legi se completează, în măsura compatibilității lor, cu cele ale Codului de procedură civilă [...]”). Acest examen trebuie să aibă în vedere rațiunea normei de drept procesual civil și trăsăturile particulare ale procedurii de insolvență – astfel cum se desprind acestea din economia Legii nr. 85/2006.

Cu referire la primul dintre aspectele enunțate, Curtea de Apel Timișoara a constatat că rațiunea instituției intervenției accesorii este aceea de a permite persoanei interesate să intervină într-o procedură judiciară în curs de desfășurare, pentru a apăra drepturile uneia dintre părțile inițiale ale procesului. Intervenientul accesoriu nu tinde la valorificarea unei pretenții proprii, ci urmărește, prin apărările pe care le face, pronunțarea unei soluții favorabile părții pentru care a intervenit. Prin urmare, natura juridică a intervenției accesorii este aceea de apărare.

Odată identificată rațiunea instituției, se impune a stabili dacă aceasta intră sau nu în conflict cu dispozițiile derogatorii din Legea insolvenței și, în mod corelativ, dacă poate sau nu să fie utilizată într-o procedură specială, cum este procedura *pendinte*. Pentru aceasta, Curtea a apreciat necesar a aminti că scopul Legii insolvenței este acela de a institui o procedură colectivă, pentru acoperirea pasivului debitorului aflat în insolvență, relevând preocuparea legiuitorului de a armoniza interesele individuale ale creditorilor și, totodată, de a proteja debitorul aflat în dificultate, prin instituirea unui set de reguli și măsuri menite să conducă la acoperirea pasivului înregistrat.

Procedura se desfășoară în etape bine determinate, sub conducerea unui specialist mandat de justiție – administratorul/lichidatorul judiciar – care, în scopul maximizării averii debitorului și în vederea sporirii șanselor de acoperire a pasivului, are inclusiv posibilitatea de a contesta actele frauduloase încheiate de debitor în fraudă creditorilor săi, cum este cazul în speță.

Într-o atare procedură, titular al acțiunii este însuși administratorul/lichidatorul judiciar sau, în subsidiar, comitetul creditorilor [art. 81 alin. (2) din Legea nr. 85/2006], nicidecum creditorii priviți individual, așa încât calitatea procesuală activă aparține acestuia, iar nu creditorilor. Este, prin urmare, fără temeii a susține că creditorii nu ar putea interveni într-un atare litigiu, întrucât ei sunt reprezentați de administratorul/lichidatorul judiciar, de vreme ce de esența reprezentării este faptul că titularul acțiunii nu se confundă cu persoana reprezentantului (acțiunea fiind promovată de titular prin intermediul reprezentantului). Însă, după cum s-a arătat, titular al acțiunii în anularea actelor frauduloase este însuși administratorul/lichidatorul judiciar.

Prin urmare, nu există o incompatibilitate, din această perspectivă, între calitatea de creditor în procedură și calitatea de intervenient accesoriu. Incompatibilitatea nu subzistă nici din punctul de vedere al dispozițiilor legale care reglementează procedura efectivă de judecată a cererii de anulare a actelor frauduloase. Astfel, deși grefată pe procedura insolvenței debitorului, procedura este una distinctă, cu o configurație specifică unei acțiuni de drept comun, inclusiv sub aspect

probator – fraudă putând fi dovedită prin orice mijloace de probă.

Sintetizând, s-a constatat că, în cauză, a fost vorba despre o acțiune având un obiect patrimonial, în care nu există restricții sub aspect probator și nu s-a instituit un termen de soluționare. În atare situație, nu se poate susține, cu temeii, că intervenția accesorie nu este compatibilă cu o astfel de procedură, de vreme ce intervenientul nu face altceva decât să sprijine apărările uneia dintre părțile implicate în judecată.

3. Tot referitor la cererea de intervenție accesorie³, a fost tranșată problema admisibilității unei cereri de intervenție accesorie formulată într-o contestație împotriva măsurilor dispuse de lichidatorul judiciar

Obiectul cauzei a fost reprezentat, în această ipoteză, de o contestație formulată de un creditor împotriva măsurilor dispuse de lichidatorul judiciar, întemeiată pe dispozițiile art. 59, art. 123 și art. 131 din Legea nr. 85/2014, cu privire la respingerea cererii sale de încheiere a contractului de vânzare-cumpărare în formă autentică pentru imobilele care fac obiectul unor promisiuni de vânzare-cumpărare, în care debitoarea deține calitatea de promitent-vânzător, iar creditorul contestator pe aceea de promitent-cumpărător.

În urma respingerii contestației, apelantul-contestator a formulat apel, iar în această fază procesuală un alt creditor a formulat o cerere de intervenție accesorie în favoarea lichidatorului judiciar.

Intervenientul a arătat că justifică un interes direct în soluționarea legală a cererii de apel și, totodată, în respectarea dispozițiilor Legii insolvenței privind maximizarea averii debitoarei, având calitatea de creditor în procedură.

Lichidatorului judiciar a apreciat ca admisibilă această cerere de intervenție.

Apelantul-contestator a solicitat respingerea în principiu a cererii de intervenție accesorie ca nefiind compatibilă cu dispozițiile aparținente Legii insolvenței, arătând că intervenția accesorie, în verificarea condițiilor de legalitate pe care art. 131 din Legea nr. 85/2014 le impune, nu poate fi justificată pe argumentul maximizării averii debitorului, iar singurul creditor la care se referă acest articol este creditorul garantat, însă titulara cererii de intervenție accesorie nu are această calitate, ci este creditorul majoritar al procedurii. În plus, nu s-a făcut dovada interesului, titularul cererii de intervenție nefiind nici creditor garantat care să își exercite drepturile și obligațiile în condițiile art. 131 din Legea insolvenței.

Curtea de Apel Timișoara a apreciat cererea de intervenție accesorie ca fiind admisibilă, reținând că, potrivit dispozițiilor art. 61 alin. (1) C. pr. civ., oricine are un interes poate interveni într-un proces care se judecă între părțile originare.

În procedura insolvenței, în conformitate cu art. 42 alin. (2) din Legea insolvenței, sunt citate, în calitate de părți, numai persoanele ale căror drepturi sau interese sunt supuse spre soluționare judecătorească. În speță, litigiul pune în discuție îndeplinirea de către lichidatorul judiciar a obligațiilor rezultând dintr-o promisiune de vânzare-cumpărare, încheiată

În urma respingerii contestației, apelantul-contestator a formulat apel, iar în această fază procesuală un alt creditor a formulat o cerere de intervenție accesorie în favoarea lichidatorului judiciar.

de către debitoare anterior deschiderii procedurii, obligații reglementate expres prevederile art. 131 din Legea nr. 85/2014, părțile fiind promitentul-cumpărător și lichidatorul judiciar. Însă, prin promovarea acestui litigiu, reclamantul, promitent-cumpărător, urmărește dobândirea proprietății asupra unor bunuri aflate în patrimoniul debitoare, consecința fiind scoaterea bunurilor din patrimoniul debitoare și pierderea dreptului de valorificare în procedură.

Or, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, patrimoniul social reprezintă gajul general al creditorilor, gaj care nu se pierde prin intrarea societății în insolvență. Din contră, în procedura insolvenței și, în special, în cea de faliment (cazul din speță), gajul general se transformă în dreptul efectiv al creditorului de a participa la distribuire și a-i fi astfel achitată creanța, în ordinea stabilită prin tabelul de creanțe, din sumele obținute în urma valorificării activelor patrimoniale.

În acest context, trebuie observat că intervenția creditoarei în favoarea lichidatorului urmărește conservarea activelor în vederea valorificării în procedură pentru plata masei credale din care și creditorul face parte.

Desigur, în situația în care bunurile ar fi fost grevate în favoarea unui alt creditor, s-ar fi putut discuta despre o lipsă de interes a creditorului în formularea cererii de intervenție, însă, în speță, nu s-a invocat existența unei astfel de cauze de preferință și nici din actele dosarului nu rezultă o astfel de ipoteză.

Față de cele reținute anterior, s-a apreciat că, în speță, creditorul justifică un interes, cererea de intervenție fiind admisibilă.

În concluzie, opinăm că un răspuns general valabil pentru a stabili dacă dispozițiile art. 61-67 C. pr. civ., care reglementează intervenția voluntară, fie principală, fie accesorie, fac ca o astfel de cerere să fie admisibilă într-o acțiune întemeiată pe dispozițiile Legii insolvenței, nu poate fi dat fără anumite nuanțări, grefate pe situațiile cu caracter particular ivite în practică.

Așa cum rezultă din jurisprudența conturată în această materie, deși un examen al compatibilității celor două categorii de norme poate duce la concluzia că dispozițiile speciale ale Legii insolvenței se completează cu cele ale Codului de procedură civilă, având la bază rațiunea normei de drept procesual-civil și trăsăturile particulare ale procedurii de insolvență, rămâne de decelat în fiecare caz concret dacă sunt îndeplinite toate condițiile necesare formulării unei cereri de intervenție principală sau accesorie.

Note

¹ C. Ap. Timișoara, dec. civ. nr. 600/A/26.10.2021, în dosarul nr. 2256/30/2019/a11.

² C. Ap. Timișoara, dec. civ. nr. 1.012/10.11.2015, în dosarul nr. 1493/180/2014/a4.1.

³ C. Ap. Timișoara, încheierea de la data de 17.09.2024, în dosarul nr. 4414/30/2018/a2.

INSOLVENȚA CU ELEMENTE DE EXTRANEITATE. STUDIU DE CAZ

INSOLVENCY WITH CROSS-BORDER ELEMENTS. CASE STUDY

ABSTRACT

The globalization of business has led to an increase in legal relationships involving cross-border elements. This has necessitated the establishment of private international law rules, including those governing jurisdiction in cross-border insolvency matters. When a Romanian court is seized with a request to open an insolvency proceeding involving cross-border elements, it will apply either EU Regulation No. 2015/848 or the provisions of Title III – "Cross-Border Insolvency" – of Law No. 85/2014, depending on the location of the "foreign" element, in order to determine its jurisdiction. The article presents two practical cases of insolvency involving cross-border elements, along with commentary on the determination of the debtor's Centre of main interests (COMI) and international jurisdiction.

Dr. MARCELA COMȘA
Fost judecător,
Curtea de Apel Brașov;
Formator INM

KEYWORDS: cross-border insolvency • cross-border element • competent court • EU Member State • third state • regulation • Centre of main interests (COMI) • main insolvency proceeding

1. Scurte considerații cu privire la competența jurisdicțională în insolvența cu elemente de extraneitate

Globalizarea afacerilor este o realitate a zilelor noastre care a contribuit la înmulțirea raporturilor juridice cu elemente de extraneitate. Din punct de vedere economic, a adus numeroase beneficii, dar a crescut și riscurile din cauza interconectării. Întreprinderile au sedii, activități, bunuri pe teritoriul mai multor state și depind de relațiile dintre ele. Dificultatea economico-financiară în care se află un întreprinzător poate afecta și situația altora, fie că sunt cocontractanți, salariați, creditorii bugetari, fie alte persoane fizice sau juridice. Stabilirea unor norme de competență, inclusiv pentru procedurile de insolvență transfrontalieră, a devenit o necesitate.

În doctrina de specialitate din dreptul internațional privat s-a arătat că fiecare stat are libertatea de a-și stabili singur competența sa internațională, libertate limitată doar prin acorduri sau convenții internaționale¹. Regula se aplică și în cazurile de insolvență cu element de extraneitate, deși, în ultima perioadă, se constată că există o limitare a acestei libertăți din ce în ce mai accentuată.

Ca principiu², în situația insolvenței transfrontaliere (insolvență cu elemente de extraneitate situate pe teritoriul a două sau mai multe state), este necesară rezolvarea următoarelor aspecte: stabilirea instanței căreia îi aparține competența jurisdicțională pentru deschiderea procedurii colective; determinarea legii aplicabile procedurii insolvenței și efectele ce trebuie recunoscute unei hotărâri judecătorești pronunțate într-un alt stat în domeniul insolvenței.

UNCITRAL a elaborat o Lege-model privind insolabilitatea internațională, adoptată prin Rezoluția nr. 52/158 din 15 decembrie 1997 a Adunării Generale a O.N.U.³, ce cuprinde reguli de drept internațional privat. Dispozițiile nu sunt obligatorii, statele putând adera la acest model. România le-a preluat în legislația sa, prin Legea nr. 637/2002 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul insolvenței⁴. În prezent, această lege este abrogată. Abrogarea a avut loc în două etape, la sfârșitul anului 2006, dispozițiile referitoare la situațiile ce implicau relații cu state membre UE (ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană, regulamentele europene, inclusiv cele în materia procedurilor de insolvență devenind direct aplicabile), și în 2014 cele rămase, respectiv cele cu privire la relațiile de drept internațional privat cu state non-UE.

Regulile referitoare la o procedură de insolvență cu element de extraneitate situat într-un stat terț se regăsesc, în prezent, în Titlul III – „Insolvența transfrontalieră” – din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență⁵.

Precizăm că stabilirea unor reguli clare de drept internațional privat în materia insolvenței a fost o preocupare constantă și la nivelul Uniunii Europene. S-a realizat după numeroase dezbateri, prin Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1346/2000 privind procedurile de insolvență⁶, care, din momentul aderării României la Uniunea Europeană (1 ianuarie 2007), a devenit direct aplicabil⁷, iar, din data de 26 iunie 2017, acesta a fost înlocuit de Regulamentul (UE) nr. 2015/848 privind procedurile de insolvență (*recast*)⁸. Atunci când elementul de extraneitate se află situat pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, se aplică regulamentul anterior menționat.

Legiuitorul român a omis, prin modificările recente ale Legii nr. 85/2014, să realizeze și această corecție, respectiv ca trimiterile de la art. 42 și art. 274 să aibă în vedere Regulamentul din anul 2015, direct aplicabil acum.

Subliniem importanța stabilirii instanței competente să deschidă o procedură de insolvență. De acest prim pas depinde și modul în care se desfășoară procedura colectivă, legea ce se aplică, efectele declanșării procedurii.

Când un tribunal din România este sesizat cu o cerere de deschidere a unei proceduri de insolvență se pot identifica diverse elemente de extraneitate, cum ar fi: asociați persoane fizice (cetățeni)/persoane juridice străine; administratori străini; sedii; puncte de lucru ale debitorului pe teritoriul altor state; bunuri ale debitorului pe teritoriul altor state; creditori din diverse state; contracte încheiate de debitor cu parteneri străini.

În funcție de locul situării elementului de extraneitate pentru stabilirea instanței competente se aplică Regulamentul (UE) nr. 2015/848 privind procedurile de insolvență (*recast*) sau dispozițiile din Titlul III – „Insolvența transfrontalieră” – din Legea nr. 85/2014.

Deși în ultima perioadă situațiile de insolvență transfrontalieră s-au multiplicat și judecătorii-sindici sunt obligați să-și verifice din oficiu competența, am observat că, în practică, există o reticență în abordarea acestor cereri cu elemente de extraneitate, iar raționamentul referitor la soluția la care s-a ajuns cu privire la determinarea instanței competente rar se regăsește în hotărâre.

Pașii ce trebuie urmați sunt: identificarea elementelor de extraneitate, locul situării acestora, determinarea normei de drept internațional privat incidente, respectiv Regulamentul (UE) nr. 2015/848 sau dispozițiile din Legea nr. 85/2014, aplicarea acesteia la starea de fapt dedusă judecății pentru verificarea competenței jurisdicționale.

2. Insolvență transfrontalieră – cazuri practice

Pentru a ilustra aceste aspecte, urmează să prezentăm două cazuri practice⁹ (ambele din jurisprudența Tribunalului și Curții de Apel Brașov) și analiza efectuată de judecătorul investit cu cererea de deschidere a unei proceduri de insolvență cu elemente de extraneitate, pentru a-și verifica competența jurisdicțională.

2.1. Prin cererea înregistrată la Tribunalul Brașov, în Dosarul nr. 1996/62/2018, creditorul C. a solicitat deschiderea procedurii insolvenței debitoarei G.L.C. SRL, cu sediul în P., județul Brașov, arătând că deține o creanță certă, lichidă și exigibilă peste valoarea-prag împotriva acesteia, neplătită de mai mult de 60 de zile.

Cererea a fost repartizată aleatoriu unui judecător-sindic din cadrul Tribunalului Brașov, care și-a verificat din oficiu competența de soluționare în conformitate cu dispozițiile art. 131 C. pr. civ.

Studiind dosarul, s-au identificat mai multe elemente de extraneitate:

- societatea debitoare G.L.C. SRL are asociat majoritar și administrator statutar pe A.G.R., cetățean spaniol;

- societatea a încheiat două contracte importante, unul pentru livrări de bunuri și unul de prestări servicii de proiectare, cu două firme din Spania, care au fost plătite, dar nu au fost executate ca urmare a intrării în faliment a cocontractanților;

- societatea are și alți debitori proprii și creditori spanioli.

S-a stabilit norma de drept internațional privat aplicabilă cauzei deduse judecății.

Din cele arătate anterior, elementele de extraneitate se situează în Spania. Spania este stat membru al Uniunii Europene. În consecință, aplicabil în cauză este Regulamentul (UE) nr. 2015/848.

Regulamentul (UE) nr. 2015/848 stabilește, prin art. 3, competența de deschidere a procedurii principale de insolvență, în funcție de locul în care se află centrul intereselor principale ale debitorului.

Aplicând dispozițiile Regulamentului, dar și prevederile art. 1 din Legea nr. 31/1990, republicată, judecătorul a constatat că debitoarea are sediul în P., județul Brașov, că aici își administrează din anul 2012 afacerea, că facturile sunt emise cu datele acestui sediu, că hotărârile A.G.A. sunt luate în P. și depuse la O.R.C. Brașov.

S-a concluzionat că statul membru, pe teritoriul căruia se află centrul intereselor principale ale debitorului G.L.C. SRL, este România.

Judecătorul-sindic din cadrul Tribunalului Brașov a reținut că este competent general, material și teritorial să soluționeze cauza.

Din cele arătate anterior, elementele de extraneitate se situează în Spania. Spania este stat membru al Uniunii Europene. În consecință, aplicabil în cauză este Regulamentul (UE) nr. 2015/848.

Ulterior, procedura insolvenței debitoarei SC G.L.C. SRL s-a deschis prin sentința civilă nr. 985/sind. din 7 septembrie 2018, pronunțată de Tribunalul Brașov.

2.2. Prin cererea depusă la Tribunalul Brașov, debitoarea D.M.E. SRL a solicitat deschiderea procedurii insolvenței. Deși din dosar rezulta că în cauză sunt elemente de extraneitate, respectiv asociatul unic al societății este D.M.E. SPA, societate italiană cu sediul în Italia, și că deciziile importante referitoare la administrarea activității din România se luau de către aceasta, judecătorul investit cu soluționarea cererii nu a analizat, prin prisma Regulamentului (UE) nr. 2015/848 (aplicabil în cauză, ca urmare a locului situării elementului de extraneitate în Italia, stat membru al UE), competența sa jurisdicțională.

Prin sentința civilă nr. 509/sind. din 28 aprilie 2021, pronunțată de judecătorul-sindic din cadrul Tribunalului Brașov, s-a admis cererea formulată de către debitoarea D.M.E. SRL, având ca obiect deschiderea procedurii generale a insolvenței. S-a constatat că debitoarea este în stare de insolvență și a solicitat deschiderea procedurii generale de insolvență. S-a dispus deschiderea procedurii generale a insolvenței împotriva debitoarei D.M.E. SRL.

Prin decizia civilă nr. 950/Ap. din 22 iulie 2021, pronunțată de Curtea de Apel Brașov, a fost admisă cererea de apel formulată de apelanta SC D.M.E. SRL, reprezentată prin administrator D.M., împotriva sentinței civile nr. 509/sind., pronunțată de Tribunalul Brașov, secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, la data de 28 aprilie 2021, și, în consecință, s-a dispus anularea sentinței apelate, luându-se act de renunțarea petentei-debitoare la cererea de deschidere a procedurii generale a insolvenței.

S-a reținut că, prin hotărârea din data de 22 aprilie 2021, Tribunalul din Udine a considerat că sunt aplicabile dispozițiile art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 2015/848 privind procedurile de insolvență (reformare), care se referă la centrul intereselor principale ale debitorului și este competent să soluționeze cererea de deschidere a procedurii insolvenței debitorului.

Ulterior, prin Decretul Tribunalului din Udine din data de 19 august 2021, a fost deschisă o procedură de insolvență cu privire la societatea D.M.E. SRL, care, așa cum rezultă din înscrisurile depuse la dosar, a fost făcută publică pe teritoriul României, prin publicarea sa în BPI nr. 15147 din 15 septembrie 2021, precum și la Registrul Comerțului din România. Din certificatul constatator al societății, rezultă că asociatul unic al apelantei debitoare este D.M.E. SPA, societate italiană cu sediul în Italia, Buia (UD), având actul de înființare nr. 01838180303, emis de RC Udine, Italia, societate care a inițiat procedurile de a intra sub protecția Legii falimentului italiană, în conformitate cu prevederile art. 161 alin. (6) din această lege.

Creditoarea X. (creditor în legătură cu activitatea desfășurată de debitor la sediul din România) a susținut, prin motive contradictorii, că nu trebuia deschisă procedura de insolvență a debitoarei și contestă existența procedurii de insolvență, a susținut că nu ar putea coexista două astfel de

proceduri în Italia și, respectiv, în România, la data emiterii Decretului Tribunalului din Udine – 19 august 2021.

Criticile creditorului într-un litigiu¹⁰, având ca obiect pretenții și instituirea unui sechestru asigurator, în care s-a pus în discuție suspendarea judecării, au fost respinse.

În motivare s-a arătat că, potrivit art. 19 din Regulamentului (UE) nr. 848/2015 privind procedurile de insolvență, „orice hotărâre de deschidere a unei proceduri de insolvență pronunțată de o instanță a unui stat membru competentă în temeiul articolului 3 este recunoscută în toate celelalte state membre din momentul în care își produce efectele în statul de deschidere”.

Așadar, în virtutea acestei dispoziții din regulament, încă de la data de 19 august 2021, data pronunțării Decretului Tribunalului din Udine, această hotărâre de deschidere a procedurii de insolvență era recunoscută în România și, în plus, la data de 15 septembrie 2021, aceasta a fost făcută publică în România.

3. Comentarii referitoare la stabilirea instanței competente în spețele prezentate

În ambele dosare menționate anterior s-au identificat elemente de extraneitate în cererile având ca obiect deschiderea procedurii insolvenței adresate Tribunalului Brașov.

În prima speță, toate elementele de extraneitate sunt situate în Spania, respectiv: societatea debitoare are asociat majoritar și administrator statutar un cetățean spaniol; a încheiat două contracte importante cu două firme din Spania, care au fost plătite, dar nu au fost executate, ca urmare a intrării în faliment a cocontractanților, și societatea are și alți debitori proprii și creditori spanioli.

Și în cel de-al doilea caz s-au identificat elemente de extraneitate, de această dată situate în Italia: asociatul unic al societății este D.M.E. SPA, societate italiană cu sediul în Italia; deciziile importante se luau în Italia.

Cererea de deschidere a procedurii insolvenței s-a depus într-un tribunal din România. Instanța din România trebuie să-și verifice din oficiu competența în raport de elementele de extraneitate existente.

După identificarea elementului străin se stabilește locul situării acestuia, pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene ori într-un stat terț (stat non-membru UE).

Atât Spania, cât și Italia din exemplele anterior prezentate sunt state membre ale Uniunii Europene.

Raportat la locul situării elementelor de extraneitate în ambele cazuri se aplică Regulamentul (UE) nr. 2015/848 privind procedurile de insolvență (*recast*).

Importanța stabilirii competenței între statele membre ale UE derivă, în principal, din existența unor diferențe procedurale și materiale între legislațiile naționale privind insolvența.

Acest regulament stabilește competența de deschidere a procedurii principale de insolvență în funcție de locul în care se află Centrul intereselor principale ale debitorului (COMI).

Art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 2015/848 prevede reguli privind determinarea competenței jurisdicționale, în sensul că procedura principală de insolvență se deschide în statul

Cererea de deschidere a procedurii insolvenței s-a depus într-un tribunal din România. Instanța din România trebuie să-și verifice din oficiu competența în raport de elementele de extraneitate existente.

membru al Uniunii Europene pe teritoriul căruia se află COMI. Noțiunea se regăsea și în Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 și a fost interpretată prin decizii ale CJUE, hotărârea din cauza *Eurofood IFSC*, hotărârea din cauza *Interedil, Rastelli Davide* etc.¹¹. În doctrină¹², dar și în jurisprudență, s-a arătat că definirea centrului intereselor principale ale debitorului este o provocare pentru instanțe.

În situația debitorului persoană juridică, cum sunt și cei din spețele analizate, centrul principalelor interese se determină acordând prioritate locului administrației centrale, astfel cum acesta poate fi stabilit prin elemente obiective și posibil a fi verificate de către terți. În consecință, pentru stabilirea jurisdicției competente se impune determinarea locului efectiv în care se situează centrul intereselor principale ale debitorului sau sediul său.

Art. 3 din regulament, intitulat „Competența internațională”, în alin. (1) prevede următoarele:

„(1) *Competența de a deschide procedura de insolvență (denumită, în continuare, «procedura principală de insolvență») revine instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia se află centrul intereselor principale ale debitorului. Centrul intereselor principale este locul în care debitorul își administrează în mod obișnuit interesele și care este verificabil de către terți.*

În cazul unei societăți sau persoane juridice, centrul intereselor principale este prezumat a fi, până la proba contrarie, locul unde se află sediul social. Această prezumție se aplică doar dacă sediul social nu s-a mutat într-un alt stat membru în cele trei luni anterioare solicitării de deschidere a procedurii de insolvență.”

Observăm din textul citat că legiuitorul european a reglementat competența în funcție de centrul principalelor interese ale debitorului, definită complex și de multe ori dificil de determinat. Din acest motiv s-au instituit și prezumții relative, care pot fi însă răsturnate prin probe.

În jurisprudența CJUE s-a arătat că, în ipoteza în care organele de conducere și de control ale unei societăți se află la locul sediului social, iar deciziile de administrare a activității se iau în acest loc, de o manieră verificabilă de către terți, prezumția că COMI este la sediul social nu poate fi răsturnată.

Această prezumție instituită în favoarea sediului statutar are anumite avantaje: sediul este publicat într-un registru (de exemplu, registrul comerțului) și poate fi cu ușurință cunoscut de persoanele interesate.

În ambele cazuri, debitorii erau societăți cu sediul înregistrat la O.R.C. Brașov. S-a impus analizarea posibilității răsturnării prezumției că COMI este la sediul social.

În primul caz, judecătorul a constatat că debitoarea are sediul în P., județul Brașov, că aici își administrează din anul 2012 afacerea, că facturile sunt emise cu datele acestui sediu, că hotărârile A.G.A. sunt luate în P. și depuse la O.R.C. Brașov. Deși asociatul, administratorul este cetățean spaniol și societatea are contracte cu parteneri spanioli, nu s-a răsturnat prezumția că COMI este la sediul social. Deciziile de administrare a afacerii se iau la acest loc și partenerii contractuali știu acest lucru.

În situația societății debitoare în care asociatul unic este D.M.E. SPA, societate italiană cu sediul în Italia, și unde

deciziile importante se luau în Italia și pentru activitatea din România, problema determinării COMI este complexă. Prima instanță nu a avut în vedere elementele de extraneitate, iar în apel s-a luat act de renunțarea la cerere. În motivare se face trimitere la hotărâri ale instanțelor italiene, fără a se analiza situația concretă a debitorului.

Astfel, considerăm că atunci când conducerea societății nu se află la sediul social, prezumția poate fi răsturnată, dar numai după o apreciere globală a tuturor elementelor relevante cu privire la centrul efectiv de conducere și control al societății, locul exercitării activităților economice și posibilitatea verificării și cunoașterii de către terți a acestei situații¹³.

Se impune punerea accentului pe criteriul previzibilității cu privire la COMI pentru creditori. Trebuie respectat de asemenea și principiul securității juridice.

Subliniem că de modul de stabilire a COMI depind atât jurisdicția competentă, cât și, ulterior, legea aplicabilă procedurii.

Într-adevăr, din datele existente la dosar, inclusiv din hotărârile instanței italiene, Tribunalul din Udine, reiese că locul în care debitoarea D.M.E. SRL își administrează în mod obișnuit interesele și care este cunoscut de către terți este în Italia, deși are un sediu pe teritoriul României.

Raportat la situația de fapt din cea de-a doua speță, menționăm și dispozițiile din alin. (2)-(4) ale art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 2015/848¹⁴, prin care s-a prevăzut posibilitatea deschiderii unei proceduri particulare teritoriale de către instanțele unui stat membru, altele decât instanța centrului principalelor interese ale debitorului. O astfel de procedură poate fi deschisă înaintea procedurii principale, dar cu îndeplinirea anumitor cerințe, ori după declanșarea procedurii principale în statul membru în care se situează COMI, dar, în această situație, procedura de

insolvență este o procedură secundară.

În speța prezentată, nu s-au analizat aceste aspecte.

4. Concluzii

Ca urmare a analizei anterioare, reținem că Regulamentul (UE) nr. 2015/848 conferă o competență exclusivă instanțelor din statul membru UE, pe teritoriul căruia debitorul are centrul intereselor sale principale, în vederea deschiderii unei proceduri principale de insolvență. Menționăm în acest sens și jurisprudența CJUE în materie, respectiv: Hotărârea din 15 decembrie 2011, *Rastelli Davide și C.*, C-191/10, EU:C:2011:838, pct. 27, și Hotărârea din 14 noiembrie 2018, *Wiemer & Trachte*, C-296/17, EU:C:2018:902, pct. 23¹⁵. Definiția dată centrului principalelor interese ale debitorului valorifică această jurisprudență.

Prin art. 4 din Regulament se instituie obligativitatea examinării din oficiu a competenței. Prin urmare, revine instanței dintr-un stat membru UE, care a fost sesizată cu o cerere de deschidere a unei proceduri principale de insolvență, obligația de a verifica din oficiu dacă este competentă și, în acest scop, să analizeze, în baza probelor de la dosar, dacă centrul intereselor principale ale debitorului, în sensul art. 3 din Regulament, se află în acest stat membru.

În ambele cazuri, debitorii erau societăți cu sediul înregistrat la O.R.C. Brașov. S-a impus analizarea posibilității răsturnării prezumției că COMI este la sediul social.

Prevederea concordă cu cea din legea națională. Conform art. 1.071 C. pr. civ., instanța română sesizată trebuie să-și verifice din oficiu competența sa internațională.

Precizăm că Regulamentul 2015/848 este direct aplicabil în toate statele membre ale Uniunii Europene, deci și în România, iar prin acesta se stabilesc norme de drept internațional privat, prin care se determină instanța competentă a fi cea din statul membru UE, pe teritoriul căruia se află centrul intereselor principale ale debitorului. COMI este locul în care debitorul își administrează în mod obișnuit interesele și care este verificabil de către terți. Este instituită o prezumție relativă în favoarea sediului statutar.

Dispozițiile din regulament stabilesc numai competența internațională, desemnând statul membru ale cărui instanțe pot deschide proceduri de insolvență.

Dacă, în urma verificărilor, instanța din România este competentă să deschidă procedura de insolvență împotriva debitorului, competența materială, teritorială și funcțională se stabilește conform dreptului intern.

Note

¹ O. Ungureanu, C. Jugastru, A. Circa, *Manual de drept internațional privat*, Ed. Hamangiu, București, 2008, p. 235.

² M. Comșa, în R. Bufan, A. Deli-Diaconescu, M. Sărăcuț (coord.), *Tratat practică de insolvență*, vol. I, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2022, p. 1.003.

³ Commission des Nations Unies pour le Droit Commercial International, *Loi type de la CNUDCI sur l'insolvabilité internationale et Guide pour l'incorporation et interprétation*, Ed. Nations Unies, New York, 2014.

⁴ Legea nr. 637/2002 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul insolvenței, publicată în M. Of. nr. 931 din 19 decembrie 2002.

⁵ Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014.

⁶ Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență, publicat în JOUE nr. 160/2000, pp. 1-18.

⁷ Cu privire la aplicarea directă a regulamentului, a se vedea A. Fuerea, *Manualul Uniunii Europene, ed. a 5-a, revăzută și adăugită după Tratatul de la Lisabona (2007/2009)*, Ed. Universul Juridic, București, 2011, p. 155.

⁸ Regulamentul (UE) nr. 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind procedurile de insolvență, publicat în JOUE nr. 141 din 5 iunie 2015.

⁹ Cele două spețe se regăsesc și în M. Comșa, *Deschiderea procedurii insolvenței. Între teorie și practică*, Ed. Universul Juridic, București, 2024, pp. 72-74.

¹⁰ Dosar nr. 3936/62/2021.

¹¹ Disponibile pe <http://curia.europa.eu>, prezentate și comentate în M. Comșa, *Regulamentul privind procedurile de insolvență. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene*, Ed. Universul Juridic, București,

Importanța determinării centrului principalelor interese ale debitorului, o operațiune complexă, așa cum am arătat anterior, derivă și din consecințele ce decurg. Procedura principală de insolvență se deschide în statul membru al Uniunii Europene, pe teritoriul căruia se află acesta. Se stabilește deci în funcție de COMI instanța competentă.

Ulterior, legea aplicabilă procedurii de insolvență este legea națională a statului membru, pe teritoriul căruia a fost deschisă procedura. Această lege determină condițiile pentru deschiderea, desfășurarea și închiderea procedurii.

În ceea ce privește recunoașterea hotărârii de deschidere a unei proceduri de insolvență, aceasta operează de drept în temeiul regulamentului. Astfel, conform art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 2015/848: „*orice hotărâre de deschidere a unei proceduri de insolvență pronunțată de o instanță a unui stat membru competentă în temeiul articolului 3 este recunoscută în toate celelalte state membre din momentul în care își produce efectele în statul de deschidere*”.

2017, pp. 33-49 (cauza *Eurofood IFSC*), pp. 49-65 (cauza *Interedil*) și pp. 65-76 (cauza *Rastelli Davide*).

¹² D. Ungureanu, *Centrul intereselor principale ale debitorului, o noțiune autonomă în Jurisprudența Curții de la Luxemburg*, în *Revista Română de Drept Comunitar* nr. 1/2009, pp. 80-96.

¹³ M. Comșa, *Regulamentul...*, op. cit., p. 335.

¹⁴ Art. 3: „(2) Atunci când centrul intereselor principale ale unui debitor este situat pe teritoriul unui stat membru, instanțele unui alt stat membru sunt competente să deschidă o procedură de insolvență împotriva acestui debitor numai dacă acesta are un sediu pe teritoriul acestui din urmă stat membru. Efectele acestei proceduri se limitează la bunurile debitorului situate pe teritoriul celui de-al doilea stat membru.

(3) În cazul în care a fost deschisă o procedură de insolvență în conformitate cu alin. (1), orice procedură de insolvență deschisă ulterior în conformitate cu alin. (2) este o procedură secundară de insolvență.

(4) Procedura teritorială de insolvență menționată la alin. (2) poate fi deschisă doar înaintea deschiderii procedurii principale de insolvență, în temeiul alin. (1), în cazul în care:

(a) o procedură de insolvență nu poate fi deschisă în temeiul alin. (1) din cauza condițiilor stabilite prin legislația statului membru pe al cărui teritoriu se află centrul intereselor principale ale debitorului; sau

(b) deschiderea procedurii teritoriale de insolvență este cerută de:

(i) un creditor a cărui creanță a luat naștere din exploatarea unui sediu situat pe teritoriul statului membru în care se solicită deschiderea procedurii teritoriale; sau

(ii) o autoritate publică care, în temeiul legislației statului membru pe al cărui teritoriu este situat sediul, are dreptul de a solicita deschiderea procedurii de insolvență. În cazul în care se deschide o procedură principală de insolvență, procedura teritorială de insolvență devine procedură secundară de insolvență”.

¹⁵ Disponibile pe <http://curia.europa.eu>.

ANALIZA COMPATIBILITĂȚII INSTITUȚIEI CONEXĂRII CONTESTAȚIILOR LA TABELUL PRELIMINAR – UN REMEDIU PROCEDURAL UTIL FINALIZĂRII PERIOADEI DE OBSERVAȚIE

ANALYSIS OF THE COMPATIBILITY OF THE CONSOLIDATION OF OBJECTIONS TO THE PRELIMINARY TABLE – A USEFUL PROCEDURAL REMEDY FOR THE COMPLETION OF THE OBSERVATION PERIOD

ABSTRACT

The issue of including the observation period of the insolvency procedure within the 12-month term stipulated in Article 112(3) of Law No. 85/2014 is not a novelty in the specialized literature of this branch of law. Given the longstanding presence of the topic regarding the exceeding, in practice, the observation period in the sphere of doctrinal debates, we consider it relevant to focus on the solutions regulated by the legislator to ensure compliance with this normative requirement.

This paper aims to analyze the remedies available to the syndic judge to ensure compliance with the observation period deadline – specifically, the adjudication of challenges to the preliminary table in a single ruling and the provisional registration of contested claims. The analysis will examine their operational mechanisms, application constraints and the sanctions for non-compliance, in relation to the interplay between the provisions of the special law and those of common procedural law.

KEYWORDS: observation period • connection of appeals to the preliminary table • exception of connection in insolvency procedure • provisional admission to the credit table • provisional admittance in insolvency • right of the syndic judge to provisionally admit receivables to the credit table

Avocat
VLAD MONCEA
Baroul București;
Practician în insolvență

Unul dintre elementele marcante ale procedurii insolvenței este dezideratul celerității procedurii, consacrat normativ în cadrul principiului reglementat la art. 4 pct. 3 din Legea nr. 85/2014, reluat ca materializare concretă în întreaga arhitectură a procedurii, de exemplu, prin transpunere în sarcina organelor acesteia [art. 40 alin. (2)].

Rezultă astfel că finalitatea desfășurării procedurii de insolvență într-un timp util și rezonabil este o trăsătură comună a categoriei de proceduri judiciare din care aceasta face parte.

Întrucât, prin actul de justiție, care are un caracter cvasi-sinonim cu procedura judiciară, se urmărește asigurarea unei stabilități sociale, aceasta este necesar să-și survină cu maximă promptitudine, pentru asigurarea unui astfel de efect.

Cu toate că, în aparență, procedura de insolvență comportă o delimitare normativă a duratelor etapelor sale componente, practica, în stadiul său actual, a demonstrat imposibilitatea frecventă a respectării termenelor reglementate.

Una dintre cele mai mari probleme este ridicată de limitele temporale ale perioadei de observație a debitorului, etapă în cadrul acelor proceduri de insolvență ce prezintă perspective de reorganizare sau incertitudini cu privire la faliment.

Conform art. 112 alin. (3) din Legea nr. 85/2014, durata maximă¹ a perioadei de observație este de 12 luni, de la data deschiderii procedurii.

Astfel, dacă această procedură ar avea o desfășurare ideală, s-ar încheia în maximum 12 luni, prin trecerea la procedura de

reorganizare, urmare a votării și confirmării unui plan de reorganizare, ulterior publicării tabelului definitiv și a finalizării raportului de evaluare a bunurilor din averea debitoare.

Cu toate acestea, în practică, perioada de observație este una dintre etapele cele mai ample ale procedurii de insolvență, adesea extinsă de necesitatea determinării temeiniciei creanțelor înscrise la masa credală a debitoare, proces pentru a cărui finalizare nu este neobișnuită depășirea duratei maxime prevăzute de lege.

De altfel, raportat la caracterul colectiv și concursual al procedurii de insolvență, este firească depășirea perioadei de 12 luni pentru judecarea contestațiilor la Tabelul preliminar, atunci când acest proces are în vedere stabilirea caracterului întemeiat al unor creanțe, care, dacă ar fi făcut obiectul unor judecăți de drept comun, ar fi depășit respectivul termen.

În ciuda consolidării percepției formate în realitatea procedurilor de insolvență, aceea a imposibilității de respectare a termenului normat de art. 112 alin. (3) din Legea nr. 85/2014, apreciem că o discuție de interes este reprezentată de *posibilitățile concrete* de diminuare a acestor limitări de ordin practic, fiind necesar să analizăm mecanismul procedurilor de soluționare a contestațiilor împotriva Tabelului preliminar.

Prezenta analiză urmărește a trata implicațiile soluționării împreună a contestațiilor la tabelul preliminar, conform procedurii reglementate de art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014.

Un prim aspect al cercetării va trebui să fie abordat chiar din punctul în care calea de atac a contestației este depusă, concentrându-ne pe determinarea necesității ca aceste acte de procedură să fie înregistrate în dosare asociate separate sau împreună.

Conform art. 142 alin. (2) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești: „(2) **Dosarul de fond, în procedurile privind insolvența, este constituit din dosarul de bază și, dacă este cazul, din dosare asociate. În dosarul de bază se înregistrează cererile și se pronunță hotărârile privind următoarele momente ale procedurii insolvenței:**

- a) deschiderea procedurii;
- b) opoziția la deschiderea procedurii;
- c) intrarea în faliment;
- d) confirmarea planului de reorganizare;
- e) confirmarea numirii administratorului/lichidatorului judiciar;
- f) închiderea procedurii.”

Astfel, chiar textul art. 142 alin. (2) din R.O.I.I.J. conferă o enumerare exhaustivă a cererilor ce nu vor depăși cadrul procedural al dosarului de bază, pentru toate celelalte cereri (cum este bunăoară contestația împotriva tabelului preliminar), fiind necesar să se dispună formarea unui dosar asociat și să se procedeze la judecarea cererii ce face obiectul acestuia în cadrul respectivului dosar asociat.

Cu toate acestea, prevederile legale nu dispun și cu privire la modalitatea de înregistrare a două sau mai multe contestații, astfel încât, în practică, s-au conturat la nivelul instanțelor diferite modalități de înregistrare a cererilor cu acest obiect,

precum: (i) crearea unui singur dosar asociat pentru toate contestațiile, (ii) cererea câte unui dosar asociat distinct pentru fiecare contestație sau (iii) o variantă mixtă de înregistrare a mai multor contestații în mai multe dosare asociate, formarea acestor dosare asociate, în cel din urmă caz, fiind mai degrabă influențată de momentul temporal al intentării căii de atac.

Un al doilea aspect rezidă în necesitatea determinării remediilor pe care judecătorul-sindic le are la dispoziție în vederea soluționării contestațiilor, cu respectarea termenului maxim al perioadei de observație.

Astfel, dacă necesitatea înregistrării contestațiilor la tabelul preliminar în același dosar sau în dosare separate nu cunoaște o soluționare unitară, din pricina curențelor legislative, situația, la nivel de legiferare, este una diferită în privința modalității de soluționare a acestor contestații, răspunsul regăsindu-se în mod expres în dispozițiile art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014, în sensul că instanța de judecată va soluționa **deodată**, printr-o singură sentință, toate contestațiile la tabelul preliminar, la termenul stabilit, prin hotărârea de deschidere a procedurii, pentru întocmirea tabelului definitiv, chiar și în eventualitatea în care, pentru judecarea unor contestații, ar fi nevoie de administrarea unui probatoriu.

Cerința soluționării „deodată” a contestațiilor la creanțe, cerință conținută de acest text normativ, nu credem că este deloc întâmplătoare, dacă avem în vedere interpretarea istorică², tradițională a dreptului insolvenței, în care cerința colectivității era intrinsec legată de cea a egalității, în sensul unei concomitențe în formarea „masei credale”: „[procedura falimentului] *chiamă la satisfacțiune bănească pe toți creditorii falitului, deodată și deolaltă*”.

Desigur, în ipoteza în care toate contestațiile au fost înregistrate în cadrul aceluiași dosar asociat, prevederile art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014 nu ridică o problemă cu privire la soluționarea lor prin aceeași sentință.

Cu toate acestea, ipoteza în care contestațiile au fost înregistrate în dosare separate va cunoaște o particularitate aparte, întrucât, pentru soluționarea lor printr-o singură sentință, este necesar ca ele să fie cuprinse în

cadrul procesual al aceluiași dosar, procedeu ce se va realiza prin instituția conexității.

În temeiul art. 342 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență și ale art. 2 alin. (2) C. pr. civ., **pentru stabilirea termenului până la care excepția conexității putea fi invocată de către părți sau de către instanță, din oficiu**, raportat la caracterul de procedură reglementată prin lege specială al procedurii insolvenței, **opinăm că trebuie coroborate textele normative ale art. 139 alin. (2) C. pr. civ. cu cele ale art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014.**

Astfel, conform art. 342 alin. (1) din Legea nr. 85/2014: „(1) *Dispozițiile prezentei legi se completează, în măsura în care nu contravin, cu cele ale Codului de procedură civilă și ale Codului civil*”.

Totodată, potrivit art. 2 alin. (2) C. pr. civ.: „De asemenea, *dispozițiile prezentului cod se aplică și în alte materii, în*

Cu toate acestea, ipoteza în care contestațiile au fost înregistrate în dosare separate va cunoaște o particularitate aparte, întrucât, pentru soluționarea lor printr-o singură sentință, este necesar ca ele să fie cuprinse în cadrul procesual al aceluiași dosar, procedeu ce se va realiza prin instituția conexității.

măsura în care legile care le reglementează nu cuprind dispoziții contrare”.

În scopul determinării momentului până la care conexitatea dosarelor ar putea fi realizată, **nu trebuie** să ne raportăm, în primul rând, la dispozițiile art. 139 C. pr. civ. și abia apoi la dispozițiile Legii nr. 85/2014, **ci**, prevalând dispozițiile legislației speciale, va trebui să avem în vedere prima dată reglementările art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014 și abia apoi pe cele ale art. 139 C. pr. civ.

Potrivit art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014: „(6) **La termenul stabilit prin sentința de deschidere a procedurii pentru definitivarea tabelului de creanțe, judecătorul-sindic va soluționa deodată, printr-o singură sentință, toate contestațiile, chiar dacă pentru soluționarea unora ar fi nevoie de administrare de probe; în acest din urmă caz, judecătorul-sindic poate admite, în tot sau în parte, înscrierea creanțelor respective în mod provizoriu în tabelul definitiv. Creanțele înscrise provizoriu vor avea toate drepturile prevăzute de lege cu excepția dreptului de a încasa sumele propuse spre distribuire. Acestea se vor consemna în contul unic până la definitivarea creanței**”.

Art. 139 alin. (2) C. pr. civ.: „**Excepția conexității poate fi invocată de părți sau din oficiu cel mai târziu la primul termen de judecată înaintea instanței ulterior sesizate, care, prin încheiere, se va pronunța asupra excepției**”.

În acest sens, art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014 impune ca **totalitatea contestațiilor formulate împotriva tabelului preliminar să fie soluționate la data întocmirii tabelului definitiv**, astfel cum aceasta a fost stabilită prin hotărârea de deschidere a procedurii de insolvență.

Practic, legiuitorul a înțeles să stabilească un prim termen de judecată pentru soluționarea tuturor contestațiilor, care va trebui să nu fie stabilit nici mai devreme, nici mai târziu de data – calculată și menționată în notificarea de deschidere a procedurii [art. 100 alin. (1) lit. d)] – a definitivării tabelului de creanțe. Este adevărat și faptul că între „definitivarea tabelului” și „soluționarea contestației” este o relație de tip cauză-efect³.

Mai mult, prin formularea utilizată în redactarea textului normativ, dintr-o interpretare gramaticală, reiese că **sunt imperative prevederile art. 111 alin. (6) din Codul insolvenței** privind soluționarea contestațiilor împotriva tabelului preliminar la data stabilită prin sentință pentru întocmirea tabelului definitiv, **judecătorul-sindic fiind ținut a stabili primul termen de judecată, la care vor fi și soluționate contestațiile împotriva tabelului preliminar, la aceeași dată cu data definitivării tabelului creditorilor**.

În acest punct al expunerii noastre, odată ce am identificat punctual momentul temporal la care judecătorul-sindic trebuie, potrivit legii, să reunească în fața sa părțile pentru desfășurarea duelului judiciar (primul termen de judecată), tot la acest moment trebuie să ne raportăm pentru a cunoaște dacă participanții la judecată pot invoca excepția conexității sau sunt decăzuți din acest drept.

Astfel, din moment ce art. 111 alin. (6) din Codul insolvenței statuează că primul termen de judecată pentru soluționarea contestațiilor împotriva tabelului preliminar trebuie stabilit la data prevăzută prin sentință pentru întocmirea

tabelului definitiv, iar art. 139 alin. (2) C. pr. civ. permite invocarea excepției conexității până la primul termen de judecată (inclusiv), putem concluziona că, în cadrul procedurii de insolvență, excepția conexității (dosarelor ce au ca obiect contestații împotriva tabelului preliminar) poate fi invocată cel mai târziu la primul termen de judecată, care este același cu termenul la care tabelul definitiv trebuie întocmit.

Trebuie precizat că, în procedurile de insolvență, constituie o practică minoritară acordarea unor astfel de *termene intermediare*: (i) precum este cel pentru soluționarea contestațiilor împotriva tabelului preliminar, la data stabilită pentru întocmirea tabelului definitiv sau (ii) precum este cel pentru dezbaterea concluziilor raportului întocmit de administratorul judiciar, conform art. 92 din Codul insolvenței.

Însă o astfel de practică nu este perpetuată pe baza raționamentului că această modalitate de a proceda este corectă, **ci ea este determinată mai degrabă de factorul încărcării instanțelor de judecată și de considerentul că nerespectarea de către instanța de judecată a unor norme de procedură propriu-zisă⁴** (precum sunt cele care reglementează stabilirea unor termene de judecată sau acelea care reglementează termenele de redactare a hotărârilor) **nu atrage sancțiunea nulității actului efectuat peste termen**.

Astfel, dacă instanța de judecată va soluționa contestațiile împotriva tabelului preliminar la un termen ulterior datei stabilite pentru definitivarea tabelului de creanțe [contrar art. 111 alin. (6) din Codul insolvenței] sau dacă va motiva hotărârea pe care a pronunțat-o peste termenul de 20 de zile de la data pronunțării acesteia [contrar art. 46 alin. (3) din Codul insolvenței], actul

procedural realizat peste termen (**hotărârea judecătorească**) **nu va putea fi anulat pentru nerespectarea termenului imperativ de care judecătorul este ținut, întrucât nu este îndeplinită condiția operării sancțiunii nulității, ca vătămarea procesuală să poată fi reparată prin anularea actului de procedură realizat peste termen**.

Un astfel de regim nu este aplicabil, însă pentru alte sancțiuni procedurale, cum este bunăoară decăderea (din dreptul de a mai invoca excepția conexității).

Practic, în cazul în care judecătorul-sindic nu va stabili același termen, ca și cel pentru definitivarea tabelului de creanțe, pentru soluționarea tuturor contestațiilor împotriva tabelului preliminar, pentru hotărârea prin care aceste contestații au fost soluționate, nu va interveni sancțiunea nulității, întrucât anularea hotărârii nu ar putea fi de natură să înlăture vătămarea procesuală produsă prin soluționarea contestațiilor peste termenul stabilit de legiuitor (termenul stabilit pentru definitivarea tabelului de creanțe).

Cu toate acestea, nerespectarea unor astfel de norme de procedură propriu-zisă va atrage după sine incidența altor sancțiuni, pentru care condițiile aplicării lor sunt îndeplinite, în cauza de față fiind incidentă sancțiunea decăderii din dreptul de a mai invoca excepția conexității, **care va determina, conform art. 185 alin. (1) teza a II-a C. pr. civ., nulitatea încheierii prin care judecătorul-sindic dispune cu privire la excepția conexității, deși hotărârea sau hotărârile prin care**

Un astfel de regim nu este aplicabil, însă pentru alte sancțiuni procedurale, cum este bunăoară decăderea (din dreptul de a mai invoca excepția conexității).

judecătorul-sindic se va pronunța cu privire la contestațiile împotriva tabelului preliminar nu va fi lovită/nu vor fi lovite de aceeași sancțiune.

Astfel, invocarea excepției conexității de către instanță, din oficiu, urmată de admiterea acesteia, va genera efectul imposibilității soluționării dosarelor printr-o singură sentință, din moment ce încheierea prin care se va dispune conexarea ar fi lovită de nulitate.

Mai mult, tratarea chestiunii posibilității de conexare, după un anumit moment procesual, a dosarelor asociate ce au ca obiect contestații la tabelul preliminar este importantă și din punctul de vedere al posibilității judecătorului-sindic de a dispune **înscrierea provizorie** a creditorilor în tabelul definitiv, în ipoteza în care contestațiile acestora, ce fac obiectul unor dosare distincte, nu pot fi conexe și, prin urmare, soluționate printr-o singură sentință.

Prevederile art. 111 alin. (6) teza I din Legea nr. 85/2014 statuează: „*La termenul stabilit prin sentința de deschidere a procedurii pentru definitivarea tabelului de creanțe, judecătorul-sindic va soluționa deodată, printr-o singură sentință, toate contestațiile, chiar dacă pentru soluționarea unora ar fi nevoie de administrare de probe*”.

Același articol prevede, la teza a II-a a alin. (6), că: „*în acest din urmă caz, judecătorul-sindic poate admite, în tot sau în parte, înscrierea creanțelor respective în mod provizoriu în tabelul definitiv*”.

Prin sintagma „în acest din urmă caz” a art. 111 alin. (6) teza a II-a din Legea nr. 85/2014 se înțelege situația în care este nevoie de administrarea de probe pentru soluționarea contestațiilor, aceasta fiind cea de-a doua ipoteză expusă în cadrul art. 111 alin. (6) teza I din Legea nr. 85/2014.

Așadar, regula generală statuată de art. 111 alin. (6) teza I din Legea nr. 85/2014 este că judecătorul-sindic va soluționa toate contestațiile, deodată, printr-o singură sentință, în timp ce situația în care, pentru soluționarea contestațiilor, este necesară administrarea de probe constituie un caz particular, conjunctură în care, de asemenea, judecătorul-sindic va soluționa contestațiile precum în prima ipoteză, respectiv deodată și prin aceeași sentință.

Particularitatea celei de-a doua ipoteze rezidă în posibilitatea judecătorului-sindic de a dispune înscrierea provizorie a creanțelor pentru care s-a formulat contestație, în cazul în care, pentru soluționarea cauzelor, este necesară administrarea de probe.

Apreciem că judecătorul-sindic nu are prerogativa de a dispune înscrierea provizorie, în ipoteza în care judecarea contestațiilor nu necesită administrarea de probe, întrucât va soluționa acele contestații, chiar la termenul stabilit pentru definitivarea tabelului creditorilor, printr-o sentință executorie, conform art. 46 alin. (1) din Legea nr. 85/2014.

La o primă abordare a problematicii, putem trage concluzia că judecătorul-sindic ar putea dispune înscrierea provizorie a creanțelor contestate din tabelul preliminar și atunci când acestea nu sunt judecate împreună în cadrul aceluiași dosar, întrucât art. 111 alin. (6) teza a II-a din Legea nr. 85/2014

impune doar condiția necesității administrării unor probe pentru înscrierea provizorie.

Cu toate acestea, înscrierea provizorie, dispusă în contextul necesității de administrare a unui probatoriu, nu poate fi aplicată, *ratio legis*, în lipsa realizării dezideratului de soluționare a tuturor contestațiilor deodată, printr-o singură sentință, din moment ce înscrierea provizorie constituie tocmai **un remediu** pentru ca judecătorul-sindic să poată respecta cerința de soluționare a tuturor contestațiilor printr-o singură sentință, chiar și în ipoteza în care, pentru unele dintre acestea, ar fi necesară administrarea de probe.

Astfel, dintr-o analiză logico-gramaticală a prevederilor art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014, se desprinde concluzia că judecătorul-sindic poate dispune înscrierea provizorie a creditorilor în tabelul preliminar în ipoteza întrunirii a două condiții cumulative: (i) să soluționeze toate contestațiile printr-o singură sentință, deci în cadrul aceluiași dosar, iar (ii) pentru unele dintre acele contestații să fie necesară administrarea de probe.

Cu alte cuvinte, înscrierea provizorie a creanțelor ce fac obiectul unor contestații se va putea realiza doar în ipoteza în care contestațiile sunt soluționate împreună, prin aceeași sentință, iar nu și în ipoteza în care acestea sunt soluționate prin hotărâri judecătorești distincte.

Or, în lipsa imposibilității pronunțării unei singure sentințe de soluționare a contestațiilor, din cauza decăderii din dreptul de a mai invoca excepția conexității, se poate ridica întrebarea dacă mai subzistă prerogativa legală de a dispune înscrierea provizorie.

În lipsa unei reglementări generale care să statueze dreptul judecătorului-sindic de a dispune înscrierea provizorie a creanțelor în tabelul definitiv, fără întrunirea unor condiții prealabile, ci doar potrivit aprecierilor sale, opinăm că acesta nu are abilitatea de a dispune înscrierea provizorie a creanțelor ce fac obiectul unor contestații la tabelul preliminar, atunci când, pentru judecarea contestațiilor, este necesară administrarea de probe, dar acestea nu pot fi soluționate deodată, printr-o singură sentință.

În scopul determinării limitelor prerogativei judecătorului-sindic de a dispune înscrierea provizorie, textul de lege al art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014 ar trebui analizat, prin comparație, împreună cu prevederile art. 113 alin. (4) din Legea nr. 85/2014, în cadrul căruia legiuitorul a conferit, de asemenea, judecătorului-sindic posibilitatea de a dispune înscrierea provizorie, însă de data aceasta a creanței ce face obiectul contestației împotriva tabelului definitiv.

Deși, în aparență, ambele texte de lege au în vedere aptitudinea judecătorului-sindic de a dispune înscrierea provizorie în tabelul definitiv, art. 113 alin. (4) din Legea nr. 85/2014 nu constituie o regulă generală, în baza căreia judecătorul-sindic să poată înscrie provizoriu creanțele contestate, înscrise în tabelul preliminar, întrucât acest text de lege are o cu totul altă sferă de aplicare, respectiv acesta vizează doar înscrierea provizorie a creanțelor contestate înscrise în tabelul definitiv.

Prevederile art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014 vizează ipoteza înscrierii provizorii a unei creanțe contestate înscrise în

Apreciem că judecătorul-sindic nu are prerogativa de a dispune înscrierea provizorie, în ipoteza în care judecarea contestațiilor nu necesită administrarea de probe, întrucât va soluționa acele contestații, chiar la termenul stabilit pentru definitivarea tabelului creditorilor, printr-o sentință executorie.

tabelul preliminar, pe când art. 113 alin. (4) din Legea nr. 85/2014 are în vedere ipoteza în care judecătorul-sindic dispune înscrierea provizorie a unei creanțe contestate, deja înscrise în tabelul definitiv.

Putem observa astfel că legiuitorul a optat pentru instituirea unor condiții pentru înscrierea provizorie doar în cadrul creanțelor contestate înscrise în tabelul preliminar, în timp ce, pentru creanțele contestate înscrise în tabelul definitiv, se poate dispune înscrierea provizorie, conform aprecierii libere a judecătorului.

Așadar, se poate observa că, în cadrul prevederilor art. 113 alin. (4) din Legea nr. 85/2014, legiuitorul nu a mai condiționat prerogativa judecătorului-sindic de a mai dispune înscrierea provizorie în funcție de necesitatea administrării unui probatoriu în cauză.

Mai mult, trebuie observat că dreptul instanței de judecată de a dispune înscrierea provizorie a creditorilor în tabelul de creanțe nu este unul prevăzut și în cadrul prerogativelor legale ale judecătorului-sindic, reglementate cu titlu general de art. 45 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, ci își are sediul materiei în cadrul art. 111 alin. (6) și art. 113 alin. (4) din Legea nr. 85/2014.

Note

¹ Menționăm faptul că asocierea duratei termenului (12 luni) cu calificativul „maxim” a fost ridicată la un standard mai ridicat de aplicabilitate, față de modificarea relativ recentă a textului prin Legea nr. 216/2022, introducându-se instrumente suplimentare de natură a conduce la respectarea acestui termen: „Înainte de expirarea termenului de 12 luni, creditorii, debitorul sau administratorul judiciar va solicita judecătorului-sindic fie aplicarea art. 111 alin. (6), fie prelungirea perioadei de observație pentru motive temeinice. În cazul în care cererea

În acord cu prevederile art. 45 alin. (1) lit. r) din Legea nr. 85/2014, dreptul judecătorului-sindic de a dispune înscrierea provizorie a creanțelor în tabelele creditorilor constituie o prerogativă legală a organului judiciar, care poate opera doar în limitele prevăzute de lege, reglementate atât la art. 45 alin. (2), privitor la limitele generale ale judecătorului-sindic în procedura insolvenței, dar și în limitele reglementate de art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014, referitoare în mod particular la dreptul înscrierii provizorii a creanțelor contestate înscrise în tabelul preliminar.

Pe cale de consecință, putem constata, în lipsa unor prevederi contrare, că înscrierea provizorie în tabelul definitiv a creanțelor contestate, înscrise în tabelul preliminar, se poate face doar cu îndeplinirea cumulativă a condițiilor reglementate de art. 111 alin. (6) din Legea nr. 85/2014, respectiv (i) soluționarea tuturor contestațiilor printr-o singură sentință, în cadrul aceluiași dosar, și (ii) pentru unele dintre acele contestații să fie necesară administrarea de probe.

nu este introdusă de administratorul judiciar, creditorii sau debitorul vor putea formula o astfel de cerere”.

² M. Pașcanu, *Dreptul Falimentar Român, cu legislația teritoriilor alipite*, Ed. Cugetarea, București, 1926, p. 12.

³ Pentru acuratețe, soluționarea contestațiilor la tabelul preliminar este una dintre cauzele care produc efectul definitivării tabelului, cea de-a doua fiind, astfel cum s-a demonstrat *supra*, finalizarea raportului de evaluare.

⁴ Normele de procedură propriu-zisă reglementează modul de judecată a pricinilor civile. A se vedea V.M. Ciobanu, T.C. Briciu, C.C. Dinu, *Drept procesual civil*, ed. a II-a, Ed. Național, București, 2018, p. 58.

APECTAREA UNUI ECHILIBRU: TRATAMENTUL VICTIMELOR INFRAȚIUNII ÎN CONCURSUALISMUL PROCEDURII DE INSOLVENȚĂ

DISRUPTING A BALANCE: THE TREATMENT OF CRIME VICTIMS IN THE COMPETITIVE FRAMEWORK OF INSOLVENCY PROCEEDINGS

ABSTRACT

In the situation where a debtor – undergoing insolvency proceedings – is subject to a conviction in a criminal case in which both special confiscation measures and compensation for the damage suffered by the injured party have been ordered, a conflict of laws (*lex concursus*) arises between criminal law, the rules governing insolvency proceedings, and procedural tax law provisions.

In reality, this conflict in the application of multiple legal norms fundamentally reflects the nature of insolvency proceedings as the final judicial level where, on the one hand, the state acts to efficiently collect budgetary claims, and on the other hand, the private creditor is entitled to seek satisfaction of their claim, which arose precisely as a result of the offense committed by the debtor.

Therefore, the interference of these legal norms, without establishing a fair balance, could lead to profoundly inequitable consequences for the private creditor, whose original position – paradoxically – is the same as that of the budgetary creditor: both being injured parties due to the offense committed by the debtor who ultimately became insolvent.

KEYWORDS: *insolvency proceedings • special confiscation • compensation for damages • budgetary claims • offense • procedural inequities • conflict of laws*

Avocat
ANDREI ORBECIU
Deli & Asociații

1. Precizări prealabile

Interferența dintre dreptul penal și procedura insolvenței a generat interpretări diferite sau chiar contradictorii în nenumărate rânduri, unele dintre acestea fiind rezolvate de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin intermediul recursurilor în interesul legii sau al hotărârilor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. În acest sens amintim problema aplicării măsurii preventive prevăzută de art. 493 alin. (1) lit. a) C. pr. pen., care presupune *interdicția inițierii ori, după caz, suspendarea procedurii de dizolvare sau lichidare a persoanei juridice* și care bloca, de cele mai multe ori, procedurile de insolvență. Înalta Curte a stabilit, prin Decizia RIL

nr. 18/2020¹, că dispunerea unei asemenea măsuri preventive nu vizează și dizolvarea, respectiv lichidarea în procedura falimentului, prevăzută de Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

Totodată, Decizia nr. 1/2020, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept², clarifică aspectul valorificării bunurilor asupra cărora au fost aplicate măsuri asigurătorii în vederea confiscării speciale, a reparării pagubei produse prin infracțiune sau a garantării executării cheltuielilor judiciare, în sensul că astfel de măsuri nu împiedică lichidarea și nici nu sunt de natură a indisponibiliza bunul asupra căruia a fost începută procedura de valorificare conform dispozițiilor Legii nr. 85/2014.

De reținut este și soluția Curții Constituționale de **respingere** a excepției de neconstituționalitate a art. 91 alin. (1) teza a II-a din Legea nr. 85/2014, prin care s-a validat prevederea potrivit căreia valorificarea bunurilor în procedura insolvenței sau a falimentului se va face cu menținerea măsurilor asigurătorii dispuse în procesul penal, în vederea confiscării speciale și/sau confiscării extinse³.

Astfel, prezentul studiu va cuprinde două paliere de analiză: pe de-o parte, situația în care procesul penal este *pendinte*, iar procedura insolvenței este în derulare – situație în care statul are o creanță incertă/eventuală, dar sunt instituite măsuri asigurătorii – și, pe de altă parte, situația în care procesul penal s-a finalizat, iar debitorul aflat în insolvență a fost condamnat, fiind determinate/certificate atât creanțele statului, cât și cele ale părților civile.

1.1. Confiscarea și despăgubirea persoanei vătămate

Confiscarea este o **măsură de siguranță** cu caracter patrimonial ce presupune trecerea silită în proprietatea privată a statului a unor bunuri aflate în posesia sau proprietatea făptuitorului⁴. Măsura își găsește justificarea în starea de pericol pe care ar presupune-o lăsarea în circulație a anumitor bunuri ce ar avea vocația de a fi folosite în viitor la fapte de același fel. Totodată, această măsură de siguranță are și scopul preîntâmpinării săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală, concretizată în confiscarea **produsului infracțiunii**. În acest sens, se va aplica confiscarea **specială** și vor fi confiscate bunurile produse sau dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, iar, în situația în care acestea nu se găsesc, în locul lor se va dispune confiscarea în bani și bunuri (art. 112 C. pen.).

Mai important, **infracționalitatea orientată spre profit** găsește un răspuns specific din partea legiuitorului, consacrat în Codul penal, la art. 112¹, respectiv prin reglementarea confiscării **extinse**. Potrivit acestui articol, confiscarea extinsă se dispune *dacă instanța are convingerea* că acele bunuri sau valori provin din activități infracționale. Textul a fost introdus prin Legea nr. 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal și a NCP⁵, având în vedere că, prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană, România și-a asumat obligația de a transpune în integralitate *acquis*-ul comunitar, obligație care subzistă și în ceea ce privește transpunerea Deciziei-cadru nr. 2005/212/JAI privind confiscarea produselor, instrumentelor și a altor bunuri aflate în legătură cu criminalitatea.

În esență, confiscarea extinsă reprezintă valențele principiului dezvoltat tot la nivel european, anume *crime does not pay*, conform căruia produsul infracțiunii nu trebuie să rămână în mâinile infractorului pentru a elimina motivația economică a infracționalității, fiind considerată o armă importantă în special împotriva criminalității organizate⁶.

Decizia-cadru nr. 2005/212/JAI a fost înlocuită de Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană, fiind adus un element de noutate, anume că măsurile de confiscare nu vor fi realizate cu orice preț, ci acestea vor fi realizate *(i) în considerarea*

drepturilor dobândite de terții de bună-credință [art. 6 alin. (2) din Directiva 2014/42/UE] și *(ii) fără să împiedice victimele să obțină despăgubiri în baza pretențiilor formulate* [art. 8 alin. (10) din aceeași Directivă].

Potrivit art. 112 alin. (1) lit. e) C. pen., sunt supuse confiscării speciale *bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia*. Pentru a-și recupera bunurile, persoana vătămată trebuie să se constituie ca parte civilă în procesul penal și să ceară restituirea bunurilor ori repararea prejudiciului până la începerea cercetării judecătorești, această solicitare neputând fi formulată ulterior finalizării procesului penal **decât în fața**

instanței civile. Instanța va constata dacă și în ce măsură persoana vătămată a formulat o asemenea cerere, iar, în situația în care rămân bunuri care nu sunt restituite persoanei vătămate ori nu servesc la despăgubirea acesteia, instanța va dispune confiscarea acestora. Chiar și în situația în care instanța a dispus confiscarea specială, persoana vătămată are în continuare deschisă calea unei acțiuni în fața instanței civile în baza răspunderii civile delictuale, neavând relevanță faptul că deja s-a dispus confiscarea asupra aceluiași bunuri⁷. Sigur, este de evitat o asemenea situație, dat fiind că executarea confiscării speciale s-ar putea să lase patrimoniul infractorului golit de bunuri urmăribile, în detrimentul prejudiciului suferit de persoana vătămată, neavând posibilitatea de a-și recupera prejudiciul de la autoritățile statului.

Pe cale de consecință, desprindem următoarele caractere ale acestei măsuri de siguranță: caracterul **coercitiv** – scopul confiscării, pentru a nu lăsa în mâinile infractorului produsul infracțiunii, caracterul **represiv** – bunurile și banii confiscați nu vor mai putea fi utilizați de către infractorul condamnat sau de către

complicii săi în scopuri infracționale și caracterul **preventiv** – descurajarea rezoluției infracționale.

Analiza este necesară, întrucât dorim să subliniem un *aspect esențial*, anume că scopul confiscării nu este, sub nicio formă, aducerea de resurse financiare suplimentare bugetului de stat, ci *înlăturarea unei stări de pericol*, în virtutea calității statului de protector al ordinii sociale, iar, în subsidiar, acordarea de despăgubiri persoanei vătămate. Diferența este esențială, simplificând raționamentul juridic, astfel cum vom demonstra în continuare.

Concluzia de mai sus își găsește suport argumentativ chiar în cuprinsul art. 112 alin. (1) lit. e), care stabilește faptul că **despăgubirea persoanei vătămate are întâietate în raport cu măsura confiscării**, aceasta fiind și orientarea firească abordată la nivel european⁸.

1.2. Categoriile de creanțe născute ca urmare a săvârșirii infracțiunii

Măsura confiscării speciale are aptitudinea de a interfera cu procedura insolvenței în momentul în care îmbracă natura juridică de **creanță**, fie că bunurile confiscate sunt sume de bani, fie că s-a dispus confiscarea prin echivalent bănesc.

Confiscarea este o măsură de siguranță cu caracter patrimonial ce presupune trecerea silită în proprietatea privată a statului a unor bunuri aflate în posesia sau proprietatea făptuitorului.

Astfel, arătăm că, în cazul confiscării, nu este vorba întotdeauna despre *realizarea unui drept de creanță* al statului împotriva averii debitoarei condamnate penal, pentru că efectul confiscării poate fi chiar preluarea în proprietate de către stat a bunurilor confiscate, deci statul nu mai urmărește valorificarea acestor bunuri în patrimoniul debitoarei. În schimb, persoana vătămată care s-a constituit parte civilă va avea întotdeauna doar un drept de creanță împotriva debitoarei condamnate penal.

În ceea ce privește creanța părții civile în procesul penal, dispozițiile art. 102 alin. (8) din Legea nr. 85/2014 stabilesc că aceasta se înscrie **sub condiție suspensivă în tabelul de creanțe**, prin depunerea unei cereri de admitere a creanței.

În legătură cu creanța izovărată din confiscare, Legea nr. 85/2014 nu conține niciun fel de norme. Urmând logica aplicabilă în cazul creanței părții civile, s-ar putea considera că și creanța constând în confiscare ar trebui să fie tratată identic, respectiv să fie înscrisă sub condiție, depinzând în același fel de soarta creanței persoanei vătămate, de soarta procesului penal. Însă, după cum vom demonstra în cele ce urmează, statul-creditor, prin regimul special și derogatoriu reglementat, va putea să ignore insolvența și să își execute creanța, fără a fi necesară înscrierea în tabelul preliminar de creanțe, împiedicând victimele să obțină despugăbirile pretinse.

2. Inechități procedurale

Deși, în aparență, asistăm la o confruntare între titularii a două creanțe, care s-ar înscrie sub condiție suspensivă în tabelul de creanțe până la finalizarea procesului penal, inechitățile apar în momentul în care procesul penal se termină cu o soluție de condamnare, iar ambele creanțe sunt validate. O asemenea situație poate apărea atunci când există mai multe persoane vătămate, din care doar o parte s-au constituit părți civile, în privința celorlalte fiind dispusă confiscarea, ca urmare a constatării faptului că *nu s-au constituit* părți civile, ori s-a dispus, chiar și într-un alt dosar, confiscarea specială sau extinsă.

Ca urmare a definitivării acestor creanțe, cursul firesc în cadrul insolvenței este să fie alocată unei anumite categorii în tabel, cu consecințe asupra dreptului de vot și ordinii de distribuție. Având în vedere titularul creanței rezultate din confiscarea specială, respectiv statul, aceasta va fi clasificată ca fiind o creanță **bugetară**. În schimb, creanța persoanei vătămate va intra în categoria creanțelor **chirografare**.

2.1. Temporizarea executării creanței bugetare: între deziderat și realitate

În lumina clasificării prezentate anterior, creanțele ar putea fi incluse fie într-un plan de reorganizare, afectate de o schemă de eșalonare sau de *hair-cut*, în funcție de posibilitățile de redresare ale companiei debitoare, fie într-un plan de distribuție ca urmare a falimentului. Însă creanțele bugetare rezultate din confiscare reprezintă o categorie *specială* de creanțe bugetare (denumite ca atare în continuare), alături de creanțele privind

amenzile penale, prejudiciile cuvenite statului și cheltuielile judiciare, astfel cum prevede expres art. 266¹ C. pr. fisc., care se bucură de reguli speciale de executare silită. În acest sens, art. 266³ alin. (1) C. pr. fisc. prevede în mod expres că: „*Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, executarea silită a creanțelor prevăzute la art. 266¹ datorate de debitorii declarați insolvenți se realizează potrivit dispozițiilor prezentului cod*”.

Astfel, în această situație, procedura individuală de recuperare a creanței bugetare nu se suspendă conform art. 75 din Legea nr. 85/2014, ci continuă potrivit regulilor speciale. Comunicarea somației nu se va mai realiza, având în vedere că titlul executoriu este hotărârea judecătorească deja comunicată persoanei condamnate, iar organul de executare va putea proceda direct la aplicarea măsurilor de executare (poprire, sechestru).

Însă interferența dintre cele două domenii de reglementare naște următoarea întrebare: ar putea fi recunoscută creanța bugetară specială prin introducerea acesteia în Planul de reorganizare a debitoarei și, astfel, executată de bunăvoie, într-o formă eșalonată?

Practica recentă a Curții de Apel București⁹ oferă un răspuns categoric în această privință. În cadrul procedurii de insolvență a unui debitor cu perspective reale de redresare și condamnat pentru infracțiuni din care au rezultat atât confiscări speciale, cât și creanțe în favoarea persoanelor vătămate cu titlu de reparație a prejudiciului, administratorul judiciar a recunoscut creanțele privind confiscarea specială și, în logica temporizării executărilor silită într-un cadru comun, concursualist, le-a inclus în Planul de reorganizare într-o formă eșalonată.

Planul de reorganizare, ce prevedea valorificarea etapizată a unor active ale debitoarei în vederea acoperirii în mod eșalonat a creanțelor, a fost votat favorabil de Adunarea Creditorilor, inclusiv de titularul creanței bugetare speciale, și ulterior confirmat de judecătorul-sindic.

Cu toate acestea, în cursul implementării Planului (elaborat în continuarea unui precedent Regulament de valorificare), creditorul bugetar a formulat o contestație împotriva unei măsuri

de valorificare a activelor și distribuție a sumelor de bani rezultate, solicitând anularea acesteia, reînțoarcerea bunului în patrimoniul debitoarei și executarea directă a măsurii confiscării speciale. Instanța de fond a admis contestația, iar această soluție a fost menținută și în apel, Curtea motivând astfel: „(...) *faptul că regulamentul de valorificare, deși a fost aprobat de adunarea creditorilor, nu conferă legalitate măsurii de valorificare desfășurată de administratorul judiciar, întrucât dispozițiile art. 266³ sunt de ordine publică, motiv pentru care nu pot fi încălcate prin voința creditorilor și, în consecință, a dispus anularea măsurii valorificării activelor debitoarei desfășurată de administratorul judiciar*”. Chiar și faptul că însuși creditorul bugetar a votat favorabil Planul de reorganizare nu a avut relevanță, în baza unui raționament similar: „*Susținerile administratorului special, potrivit cărora Regulamentul de valorificare a fost aprobat de ANAF – «instituția bugetară dând astfel posibilitatea debitoarei să achite de bunăvoie sumele stabilite în sarcina sa» – vor fi*

Planul de reorganizare, ce prevedea valorificarea etapizată a unor active ale debitoarei în vederea acoperirii în mod eșalonat a creanțelor, a fost votat favorabil de Adunarea Creditorilor, inclusiv de titularul creanței bugetare speciale, și ulterior confirmat de judecătorul-sindic.

înlăturate, întrucât adunarea creditorilor nu conferă legalitate măsurii de valorificare desfășurată de administratorul judiciar, asta cu atât mai mult cu cât prevederile art. 266³ C. pr. fisc. sunt de ordine publică, motiv pentru care nu pot fi încălcate prin voința creditorilor”.

Prin urmare, deși dispozițiile art. 266³ C. pr. fisc. sunt cât se poate de clare în privința regimului special, derogatoriu în privința executării silite, pare că nici executarea de bunăvoie, prevăzută de art. 220 C. pr. fisc., într-o formă care să concilieze cele două interese, nu este posibilă.

Or, după cum am dezvoltat mai sus, din aceeași situație de fapt – săvârșirea unei infracțiuni – s-au născut mai multe creanțe, atât în favoarea statului, cât și a persoanei vătămate, iar în acest raport juridic creanța persoanei vătămate ar trebui să fie protejată prin condiționarea subsecventă a creanței bugetare, date fiind **scopul și limitele** în care a fost edictată norma de la baza creanței statului, care este ridicată la nivel de principiu în materia confiscării – *dacă (bunurile) nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servește la despăgubirea acesteia*.

Dubla condiționalitate a justificării creanței statului este elocventă, servind ca scop în interpretarea juridică.

O astfel de interpretare juridică este susținută și de argumentul compatibilității legilor aflate în conflict. Prin Decizia nr. 28 din 16 aprilie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 506 din 20 iunie 2018, s-a reținut că: „Atât Legea insolvenței, cât și Codul fiscal conțin dispoziții cu caracter special, fiecare având însă propriul domeniu de reglementare, dar în condițiile în care, la procedura colectivă, egalitară și concursuală a insolvenței, participă toți creditorii, inclusiv creditorii bugetari, aceștia trebuie să se supună prevederilor legii insolvenței în procesul de realizare a creanței. În aceste condiții se poate aprecia că **în cursul acestei proceduri speciale de insolvență nu mai pot fi aplicate, în ceea ce privește realizarea creanțelor, dispozițiile contrare dintr-o altă lege, chiar dacă aceasta reglementează o procedură de stabilire a creanțelor fiscale, așa cum este Codul fiscal (...)**” – s.n., par. 65, 66.

Procedura insolvenței este, necontestat, o procedură execuțională, care are caracter concursual, colectiv și egalitar, însă aceste din urmă caractere nu dețin un regim absolut, existând derogări ce reglementează posibilitatea continuării/demarării executării silite individuale, cum ar fi cea prevăzută de art. 78 alin. (1) din Legea nr. 85/2014. Cu privire la posibilitatea unui creditor ce deține o creanță curentă de mai mult de 60 de zile de a demara executarea silită, astfel cum prevedea inițial O.U.G. nr. 88/2018, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut următoarele: „(...) a admite posibilitatea executării silite conform procedurii de drept comun echivalează cu plasarea debitorului în situația de imposibilitate de finalizare a procedurii de reorganizare, prin afectarea șanselor de redresare a activității economice, în condițiile acordării permisiunii necontrolate de executare a contului unic de insolvență de către creditorii curenți, executare sustrasă de la controlul judecătorului-sindic și al administratorului judiciar¹⁰”. Coroborând argumentele prezentate, punând accentul pe caracterul unitar al procedurii de insolvență, Înalta

Curte a concluzionat în sensul că „executarea silită reglementată de art. 143 alin. (1) teza finală din Legea nr. 85/2014 este o procedură subsumată procedurii de reorganizare judiciară”, iar „executarea silită” la care făcea referire O.U.G. nr. 88/2018 va fi realizată prin intermediul administratorului judiciar: „În perioada de reorganizare, solicitarea de executare silită a creanței curente va fi adresată tot administratorului judiciar, care va fi obligat să o soluționeze, măsura luată cu privire la aceasta putând fi contestată la judecătorul-sindic în condițiile art. 59 alin. (5)-(7) din Legea nr. 85/2014, pentru identitate de rațiune”¹¹.

Prin Legea nr. 113/2020 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte a fost exclusă posibilitatea de a recurge la executarea silită în situația descrisă anterior. Cu toate acestea, raționamentul formulat de Înalta Curte de Casație și Justiție în Decizia nr. 17/2020 poate fi aplicat, prin analogie (*mutatis mutandis*), în cazul executării măsurilor de confiscare. Deși legislația comunitară și literatura de specialitate se opune categoric inițierii unor executări individuale în concurs cu insolvența, executarea măsurilor de confiscare ar trebui, cel mult, să fie integrată în cadrul procedurii de insolvență, sub coordonarea administratorului judiciar, oferind posibilitatea afectării creanței bugetare speciale inclusiv prin eșalonare/amânare.

În schimb, statul își va realiza creanțele în regim prioritar și derogatoriu chiar și de la regulile speciale ale procedurii. Prin urmare, subsecvent faptului că victima a fost nevoită să suporte consecințele săvârșirii infracțiunii, prin această reglementare va suporta și riscul insolvabilității debitorului infractor. Aceasta poate apărea fie anterior deschiderii procedurii insolvenței, când, de exemplu, este confiscată o sumă de bani sau un bun ce era constituit ca garanție într-un credit bancar, pierderea garanției putând declanșa declararea scadenței anticipate a creditului și demararea executării silite generatoare de insolvență, fie ulterior deschiderii procedurii insolvenței, când creditorul bugetar se va îndestula prioritar, existând posibilitatea să epuizeze valorificarea activelor patrimoniul debitoare, înlăturând posibilitatea ca victimele infracțiunii să fie îndestulate.

2.2. Valorificarea bunurilor libere de orice sarcini și măsurile asigurătorii dispuse în procesul penal

Desigur, inechitățile pot apărea și anterior dispunerii măsurii confiscării, când organele judiciare (procuror sau judecător de cameră preliminară, în cursul urmăririi penale; instanța, în cursul judecății) pot dispune *măsuri asigurătorii*, cum ar fi sechestrul, în vederea confiscării. Potrivit art. 249 C. pr. pen., măsurile asigurătorii se dispun „pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse ori care pot servi la garantarea executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei produse prin infracțiune”.

În concurs cu procedura insolvenței, măsurile asigurătorii au efectul special reglementat de art. 91 din Legea nr. 85/2014.

**În schimb,
statul își va realiza
creanțele
în regim prioritar
și derogatoriu chiar
și de la regulile
speciale ale
procedurii.**

Potrivit alin. (1) al articolului menționat, regula este că bunurile valorificate în procedura insolvenței sau a falimentului „sunt dobândite libere de orice sarcini, precum privilegii, ipotece, gajuri sau drepturi de retenție, sechestre, de orice fel”. Teza finală a alineatului instituie și o excepție, anume menținerea măsurilor asigurătorii dispuse în procesul penal în vederea confiscării speciale și/sau confiscării extinse. Astfel, luând în considerare și Decizia nr. 1/2020 a Înaltei Curți, măsurile asigurătorii dispuse în procesul penal nu vor bloca valorificarea în cadrul insolvenței, însă vor afecta substanțial prețul cu care vor putea fi valorificate bunurile.

Alin. (3) al aceluiași articol prevede că: „Sumele obținute din valorificarea bunurilor prevăzute la alin. (1) vor fi distribuite conform prevederilor legale, urmând ca diferențele favorabile după plata onorariilor și a cheltuielilor de procedură să fie puse la dispoziția organelor de urmărire penală”. Reglementarea este imprecisă sub aspectul bunurilor la care se referă, având în vedere că măsura asigurătorie din procesul penal nu se radiază prin valorificarea realizată de administratorul/lichidatorul judiciar, ceea ce ar însemna că bunul va putea fi confiscat direct din patrimoniul adjudecatarului la momentul la care se va definitiva confiscarea. Apreciem că alineatul nu se poate referi decât la bunurile sechestrate în vederea confiscării speciale/extinse, însă reținerea sumelor de bani respective creează alte incertitudini. Pentru claritate, arătăm că alineatul are ca premisă desfășurarea procesului penal cu procedura insolvenței în paralel, fiind deja dispuse măsuri asigurătorii în procesul penal, însă fără a fi definitivată măsura confiscării. Astfel, pe de-o parte, am putea înțelege că bunurile intră în proprietatea organelor de urmărire penală, ceea ce ar echivala însă cu o confiscare interzisă chiar de Constituție, fiindcă nu se pot confisca bunuri fără să fie răsturnată prezumția dobândirii caracterului licit, instituită de art. 44 alin. (8) din Constituția României. Pe de altă parte, am putea înțelege că statul, prin organele de urmărire penală, va fi un simplu detentor precar, care, la definitivarea confiscării și a creanței părții civile, va distribui sumele în contul creanțelor născute ca urmare a săvârșirii infracțiunii. Nici această interpretare nu poate fi acceptată în totalitate, având în vedere că ar fi eludată ordinea de distribuție în ceea ce privește creanța părții civile – inițial înscrisă sub condiție suspensivă și ulterior chirografară.

Teza a II-a a art. 91 alin. (1) din lege a fost supusă unui examen de constituționalitate, autorul sesizării susținând că aceasta încalcă art. 44 și art. 136 alin. (5), prin coroborare cu art. 53 din Constituție. Curtea Constituțională a respins excepția în baza unor considerente cel puțin neconvingătoare, fundamentate de soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor similare ale art. 53 din Legea nr. 85/2006. Or, privind alin. (1) în legătură strânsă cu alin. (3), putem observa că neconstituționalitatea se poate grefa atât pe încălcarea dreptului la proprietate privată, cât și pe lipsa de calitate a legii sub aspectul clarității și previzibilității.

Este de natura evidenței că menținerea măsurii asigurătorii din penal asupra bunurilor debitoarei afectează sever șansele de reușită ale unei reorganizări, deoarece valorificarea nu se va

mai putea face la prețul pieței, iar creditorii (printre care și victimele infracțiunii) vor trebui să suporte devalorizarea bunului din cauza scurgerii timpului, cheltuieli mari de conservare ori administrare, concentrate în riscul de a nu le fi satisfăcută integral creanța.

Prin urmare, observăm că, în cadrul procedurii insolvenței, disproporția în raportul de putere dintre creditorul privat și cel bugetar este amplificată, cel din urmă având la îndemână excepții favorabile și reguli derogatorii care să susțină îndestularea creanței, exact în sensul opus celui propus de Directiva 2014/42/UE, respectiv (i) **fără afectarea drepturilor dobândite de terții de bună-credință** [art. 6 alin. (2) din Directiva 2014/42/UE] și (ii) **fără să împiedice victimele să obțină despăgubiri în baza pretențiilor formulate** [art. 8 alin. (10) din aceeași Directivă]. Interesant de văzut ar fi în ce măsură aceste dispoziții legale încalcă sau nu art. 6 din CEDO, respectiv protecția dreptului de proprietate, având în vedere că un drept de creanță – *creanța persoanei vătămate sau o creanță garantată cu un bun confiscat/sechestrat* – intră sub protecția dreptului de proprietate în sensul convențional stabilit de CEDO.

3. Concilierea intereselor prin protecția justă și echitabilă a victimelor infracțiunii

Echilibrarea disproporției dintre puterile conferite statului și mijloacele victimei de a-i fi reparat prejudiciul ar putea fi realizată prin obținerea de daune-interese de la stat, pe rațiuni de echitate și solidaritate socială. În Europa, această problemă s-a ridicat încă din a doua jumătate a sec. XX, când, la data de 24 noiembrie 1983, statele membre ale Consiliului Europei au semnat Convenția privind despăgubirea victimelor infracțiunilor violente, în care se subliniază necesitatea „unui minim de prevederi legale” în domeniul despăgubirii victimelor infracțiunilor transfrontaliere violente, ai căror autori nu mai sunt găsiți sau nu au resurse financiare.

Ulterior, prin Directiva 2004/80/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind despăgubirea victimelor infracționalității, s-a impus în sarcina statelor membre obligația de a se asigura ca dispozițiile de drept intern să prevadă existența unui sistem de despăgubire a victimelor infracțiunilor intenționate săvârșite prin violență, care să garanteze o despăgubire echitabilă și corespunzătoare a victimelor, atât pe teritoriile lor respective, cât și în cazul infracțiunilor transfrontaliere.

Pe teritoriul Uniunii Europene găsim diferite sisteme de compensare a victimelor infracțiunii. De exemplu, în Spania, în cazul în care autorul infracțiunii a fost declarat în stare de „insolvență parțială”, statul va achita întregul quantum al ajutorului sau o parte din acesta, iar statul se va subroga în drepturile părții civile împotriva părții responsabile civilmente pentru săvârșirea infracțiunii, până la valoarea totală a ajutorului provizoriu sau final care a fost acordat în calitate de victimă sau de beneficiar. În Franța, există atât *Commission d'indemnisation des victimes d'infractions* (CIVI), dedicată compensării victimelor infracțiunilor violente (viol, distrugere, tâlhărie etc.), cât și *Service d'Aide au Recouvrement des Victimes*

Este de natura evidenței că menținerea măsurii asigurătorii din penal asupra bunurilor debitoarei afectează sever șansele de reușită ale unei reorganizări, deoarece valorificarea nu se va mai putea face la prețul pieței.

d'Infractiões (SARVI), serviciu care plătește o sumă victimei (a cărei valoare depinde de nivelul sentinței pronunțate) și care recuperează sumele datorate de la persoana condamnată.

În România, acordarea compensațiilor se face în condițiile Legii nr. 211/2004 *privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor*. În condițiile acestei legi, persoanele care au fost victimele unor infracțiuni prevăzute la art. 21 alin. (1) lit. a) – infracțiuni împotriva persoanei, o infracțiune de terorism sau orice altă infracțiune intenționată comisă cu violență – sau soțul, copiii și persoanele aflate în întreținerea persoanelor decedate prin săvârșirea infracțiunilor prevăzute la alin. (1) pot obține despăgubiri pentru prejudicii materiale în limita unei sume echivalente cu 10 salarii de bază minime brute pe țară stabilite pentru anul în care victima a formulat cererea de compensație financiară.

De reținut este și faptul că, prin Legea nr. 230/2022 privind modificarea și completarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (...), s-a introdus posibilitatea ca victimele să obțină despăgubiri, fără o anumită limită pentru prejudiciile morale și cele materiale rezultate din distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a bunurilor victimei ori din deposedarea acesteia prin săvârșirea infracțiunii¹².

Prin urmare, observăm că există resorturi prin care victima să își poată recupera prejudiciul de la stat, însă aceasta se face pentru o categorie limitată de infracțiuni, cu respectarea unor condiții stricte – de exemplu, dacă victima a sesizat organele de urmărire penală în termen de 60 de zile de la data săvârșirii infracțiunii sau dacă victima nu a fost condamnată definitiv pentru una dintre infracțiunile de la art. 21 alin. (1)¹³.

Note

¹ Publicată în M. Of. nr. 390 din 14 aprilie 2021.

² Publicată în M. Of. nr. 147 din 25 februarie 2020.

³ Decizia nr. 72/2023 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 85/2014, publicată în M. Of. nr. 495 din 7 iunie 2023.

⁴ În acest sens, a se vedea V.I. Pușcașu, C. Ghigheci, *Codul penal adnotat. Volumul I – Partea Generală*, Ed. Universul Juridic, București, 2021, comentariu la art. 112.

⁵ Publicată în M. Of. nr. 258 din 19 aprilie 2012.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/crime-does-not-pay.html>.

⁷ Pentru dezvoltarea acestei probleme, a se vedea <https://www.juridice.ro/683894/despagubiri-civile-dupa-ce-s-a-dispus-confiscarea-speci-ala-asupra-acelorasi-sume-in-penal-solidaritate-pasiva.html>.

⁸ „În cazul în care, ca urmare a unei infracțiuni, victimele formulează pretenții împotriva persoanei care face obiectul măsurii de confiscare prevăzute în temeiul prezentei directive, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că măsura de confiscare nu împiedică

4. Concluzii

Chiar dacă există reglementări pentru a nu lăsa victima unei infracțiuni să suporte în exclusivitate prejudiciul, acestea rezolvă doar conflictul juridic dintre victimă și infractor, pe când problema descrisă mai sus evocă un conflict latent între creditorul privat și stat, a cărui rezolvare nu se găsește în mecanismele naționale de compensare a victimelor.

Cel mai adesea, în cazurile complexe de insolvență în care există și condamnări penale, pe poziția adversă perdantă se va afla o persoană juridică ce nu ar putea apela la prevederile Legii nr. 211/2004, astfel că va suporta atât prejudiciul cauzat de infracțiune, cât și starea de insolvență provocată ori amplificată de acțiunile creditorului bugetar.

Într-adevăr, există și interesul statului de a se proteja de insolvențele frauduloase, însă aceasta nu ar trebui să se facă cu prețul afectării creditorilor privați, de bună-credință (într-un mod ce poate reprezenta mai degrabă o ingerință în dreptul de proprietate privată), ci într-un mod onest, echilibrat, în acord cu prevederile constituționale, orientările stabilite de CEDO și principiile dreptului european în materie de insolvență și confiscare.

Prin urmare, apreciem că ar trebui regândite atât dispozițiile art. 91 alin. (1) teza a II-a și alin. (3) din Legea nr. 85/2014, cât și prevederile cuprinse în art. 266¹ și urm.

C. pr. fisc., pentru a reechilibra pozițiile de putere ale intereselor aflate în joc prin crearea unei previzibilități pentru creditorul privat, maximizarea șanselor de acoperire a tuturor creanțelor și înlăturarea tuturor consecințelor injuste, produse ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni.

victimele să obțină despăgubiri în baza pretențiilor formulate” – art. 8 alin. (10) din Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghetarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană.

⁹ C. Ap. București, s. a V-a civilă, dec. civ. nr. 1669 din 13 noiembrie 2024.

¹⁰ ICCJ, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, dec. nr. 17 din 20 iulie 2020, publicată în M. Of. nr. 61 din 20 ianuarie 2021, par. 182.

¹¹ *Idem*, par. 190.

¹² Art. 37¹⁴ din Legea nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în M. Of. nr. 961 din 24 decembrie 2015.

¹³ Fără a face diferență între reabilitare și anatema de infractor, pusă permanent asupra unei persoane condamnate, săvârșirea unei infracțiuni împotriva vieții, a sănătății și integrității ori împotriva libertății sexuale exclude o persoană, aparent definitiv, de la beneficiile Legii nr. 211/2004. Această condiție a făcut obiectul a două sesizări către CCR, ambele respinse.

INVITAȚIE

Având în vedere pregătirea următoarelor numere ale Revistei de Insolvență „Phoenix”, le adresăm tuturor profesioniștilor în materia insolvenței invitația de a propune articole de specialitate în vederea publicării.

Precizăm că acestea pot fi transmise Secretariatului de Redacție al revistei, respectiv la adresele de e-mail: **andrei.circhelan@unpir.ro** și **redactor3@universuljuridic.ro**.

Ținând cont de faptul că Revista de Insolvență „Phoenix” este indexată în bazele de date internaționale, este necesar ca articolele să fie unele elaborate, să fie însoțite de rezumate și cuvinte-cheie, atât în limba română, cât și traduse în limba engleză, și, în general, să respecte exigențele generale de fond și de formă ale unui articol științific.

Totodată, este necesar ca propunerile de articole să fie însoțite și de câteva detalii privind calitatea profesională a autorilor (informații privind profesia, funcția și instituția în cadrul căreia este desfășurată activitatea), dar și de fotografiile acestora (de preferat unele recente și office).

În contextul de mai sus, adăugăm că toate propunerile de articole primite la adresele de e-mail ale Secretariatului de Redacție vor fi analizate de către recenzorii/consultanții de specialitate ai revistei, aceștia putând oferi sugestii de modificare ori completare a anumitor aspecte, dar și oferind direcții decizionale privind posibilitatea publicării materialelor.

În încheiere, menționăm că toate informațiile necesare vor fi asigurate în cadrul procesului de comunicare desfășurat în mod direct între autori și redactorul revistei, după primirea propunerilor de articole.

Vă mulțumim și vă dorim succes în competiția pentru calitate!

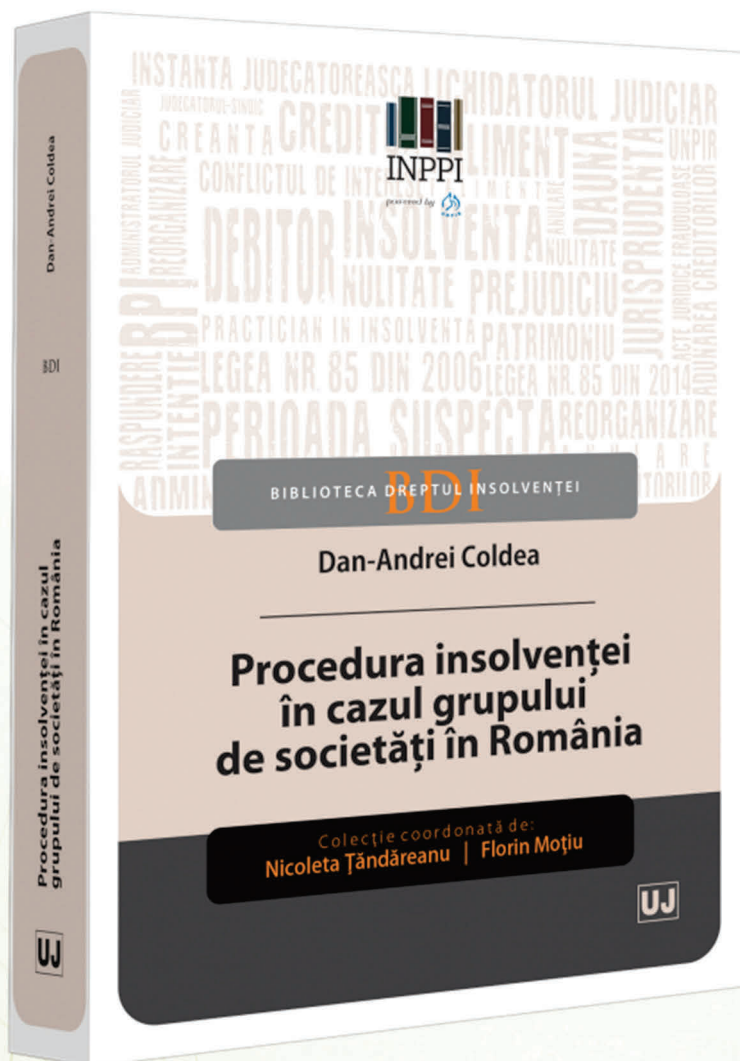
Editura Universul Juridic

Procedura insolvenței în cazul grupului de societăți în România

Dan-Andrei Coldea

Colecția: Biblioteca Dreptul Insolvenței

În curs de apariție

Format: A5

Scanează
codul!

Comandă rapid și comod: 021.312.22.21 | 0733.673.555 | comenzi@ujmag.ro | www.ujmag.ro

Editura Universul Juridic

Codul insolvenței

Octombrie 2024

EDIȚIE SPIRALATĂ, tipărită pe hârtie albă

Format: A5
Nr. pagini: 248

Scanează
codul!

Comandă rapid și comod: 021.312.22.21 | 0733.673.555 | comenzi@ujmag.ro | www.ujmag.ro